

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA :
34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO :
34135 Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina . . . . . L. 1.250
Letna naročnina . . . . . L. 2.500
Letna inozemstvo . . . . . L. 3.500
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XX. - Štev. 20 (1000)

Gorica - četrtek, 16. maja 1968 - Trst

Posamezna številka L 50

10000

POGUMNO NAPREJ!

Čas priprave na volitve ni najbolj primeren za proslavljanje Glasovega jubileja. Vsak gleda na dogodke in potrebe po svoje in jih tudi po svoje presoja. In vendar ni mogoče proslavljati jubileja brez trezne presoje dela, ki ga je list opravil s tisoč številkami. Mirno lahko rečemo, da je list opravil veliko delo. Ni se vedno znašel v raznih težavah, ni vedno zadel pravih odgovorov, a sejal je dobro seme, ki je obrodilo dober sad. Kdo pa danes more — in kdo je to mogel včeraj — popolno in vedno spoznati, kaj je prav? Katera je pravilna pot, ki naj jo ubere slovenski človek, kot zvest narodnjak in iskren katoličan?

Katoliški glas je iskal to pot, jo pogumno nakazal, se zanjo boril in zato uživa zaslužen ugled. Večkrat je zaslužil ostro kritiko, a zlobna kritika je prišla le od tistih, ki lista ne poznajo ali ga ne berejo, ali pa od tistih, katerim je list na poti.

Dobri ljudje list z veseljem podpirajo. Poznajo njegove težave in so zato nanj navezani. Današnji bralci so zahtevni, a upamo, da bo list tudi tem zahtevnim bralcem ustregel. Treba je le list izboljšati, kakor to zahteva sodobno urejanje tehnika. Da bo to možno, je potrebna še trdnjša opora, ki jo list pričakuje od vseh svojih prijateljev.

Ob tisoči številki želim Katoliškemu glasu prav te opore in pomoči!

Msgr. dr. LOJZE SKERL, škofov vikar

ZVEZA SLOVENSKE KATOLISKE PROSVETE na Goriškem z vsemi svojimi večletnimi društvi, zbori in ustanovami pozdravlja lepi jubilej, ki ga doživlja te dni »Katoliški glas« ob izidu svoje tisoče številke ter se zahvaljuje listu za vso gostoljubnost, ki jo je z objavo prireditelj, s toplimi pisanimi poročili ter z besedo vzpodbude vedno nudil članom omenjene zveze. Zveza se zaveda, da je bil prispevek »Katoliškega glasa« pri uresničevanju njenega programa silno pomemben in v določenem pomenu nenadomestljiv. To dejstvo zato vabi ZSKP, da izreka listu globoko zahvalo za vso izkazano moralno podporo, istočasno pa izraža željo, da bi list bil kot bajeslovni ptič Feniks, ki nikdar ne umre in se vedno obnavlja.

SKPD »F. B. Sedej« iz Steverjana — SKPD »J. Abram« iz Pevme — SKPD »Mirko Filej« iz Gorice — SKAD iz Gorice — Moški pevski zbor »Mirko Filej« iz Gorice — Mešani pevski zbor iz Podgore - Prosvetno društvo - Standrež.

SLOVENSKA PROSVETA V TRSTU se ob tisoči številki zahvaljuje »Katoliškemu glasu« za nepristransko obveščanje o prosvetnem delu krožkov in društev, ki delujejo v okviru prosvetne centrale. Obenem čestita k nepretganemu rednemu izhajanju, ki je zahtevalo mnogo žrtv in napore. Z najboljšimi voščili za v bodoče:

SLOVENSKA PROSVETA V TRSTU

Uredništvu, upravi in osebju »Katoliškega glasa« izražamo tržaški duhovniki ob tisoči številki iskrena voščila in čestitke.

Naj list nadalje povezuje naše ljudi ter ostale Slovence po svetu in naj nadaljuje s svojo nenadomestljivo nalogo obveščanja. Naj nam še nadalje nudi smernice na socialnem, kulturnem in verskem področju v korist primorskih Slovencev.

DUSAN JAKOMIN

predsednik tržaške Duhovske zveze

SLOVENSKO LJUDSKO GIBANJE se dobro zaveda, da je za ideološko in politično oblikovanje ljudi nujno potreben tudi pošten in ideološko jasen list. V tem oziru je »Katoliški glas« med zamejskimi Slovenci opravil nenadomestljivo delo. Njegovih tisoč številki je nemalo pripomoglo, da se je med nami utrnila demokratska zavest in ohranil slovenski ponos. Pisanje »Katoliškega glasa« je bilo velika opora Slovenskemu ljudskemu gibanju pri uveljavljanju zastavljenih ciljev, istočasno pa je to gibanje vedno našlo razumevanje pri listu, ko je želelo bralce informirati o svojem delu. Ko se vodstvo SLG »Katoliškemu glasu« zahvaljuje za vso izkazano naklonjenost, istočasno želi, da bi mogel še dolgo vrsto let opravljati poslanstvo vodnika med Slovenci s katoliškim svetovnim nazorom.

KATOLISKI DOM V GORICI izraža »Katoliškemu glasu« ob njegovi tisoči številki svoje iskrene čestitke; če kdo, jih upravni odbor tega doma res iskreno izreka, saj bi brez sodelovanja »Katoliškega glasa«, ki je znal zainteresirati poleg drugih dejavnikov našo javnost za gradnjo goriškim Slovincem preprobrene stavbe, zelo verjetno Dom ne bil tako lep in vsem v korist kot je danes njegova resničnost.

NASI SLOVENSKE VZGOJNE ZAVODI: Marijanišče na Opčinah, provincialna hiša šolskih sester v Trstu, Zavod sv. Družine v Gorici ter Alojzijeviče istotam se veselijo s »Katoliškim glasom« izida njegove tisoče številke, se mu zahvaljujejo za vso pozornost in moralno pomoč, ki so jo bili ves čas svojega obstoja deležni ter želijo našem priljubljenemu tedniku še dolgo dobo izhajanja.

SLOVENSKE GORIŠKE SKAVTI se radi pridružujejo voščilom k vselemu jubileju »Katoliškega glasa« ter se mu zahvaljujejo za prijazen »kotiček«, ki ga velikodušno odkaže njihovi organizaciji.

Tudi **TRZASKE SKAVTINJE** ne morejo in ne smejo iti mimo jubileja »Katoliškega glasa«, v katerem so tolikokrat naše prijaznega in prijateljskega poro-

čevalca o dejavnosti naših skavtinj in skavtov ter pospeševalca te človekoljubne zamisli. Listu se za vso pozornost toplotno zahvaljujejo ter prosijo Boga, da bi mu naklonil še dolgo življenjsko dobo.

REVILJA »MLADIKA«, ki je našla v »Katoliškem glasu« vedno polno razumevanje, iskreno čestita k tisoči številki in želi, da bi ta naš tednik opravljal še nadalje svojo nalogo in poslanstvo tako prizadevno in pošteno kot do sedaj.

»PASTIRČEK«, list naše šolske mladine, z veseljem pozdravlja svojega velikega prijatelja od prvih let obstoja in se raduje izida tisoče številke »Katoliškega glasa«. Obenem se zahvaljuje za izkazano naklonjenost, ki je je bil vsa leta s strani omenjenega tednika deležen.

UREDNIŠTVO »NAŠEGA VESTNIKA« v Trstu vošči osrednjemu glasilu katoliške ideje na Primorskem ob tisoči številki nadaljnjo rast in vedno večji uspeh v njegovem poslanstvu.

SLOVENSKE SALEZIJANCI v Marijanišču na Opčinah čestitajo »Katoliškemu glasu« ob lepem jubileju tisoče izdaje. Najbolj učinkovit apostolat, je po besedah sv. očeta, apostolat dobrega tiska. Naj bi še veliko dobrega storil za naše ljudi.

Nenavadni naslov temu uvodniku odgovarja izrednemu dogodku, ki ga obhaja Katoliški glas: ta številka je namreč tisoča v življenju našega lista. Ta dogodek pa že zasluži, da se nanj spominimo.

Kaj pomeni tisoč številki? Pomeni nekako 4500 strani debelo knjigo, ker so poleg rednih številki na štirih straneh izšle tudi izredne na šestih oziroma na osmih straneh. V tej debeli knjigi je ohranjen del naše ožje zgodovine. Saj je Katoliški glas spremljal celotno dogajanje zamejskih Slovencev, posebno tiste dela, ki se prištevajo katoliško mislečemu. Kdor bo listal po preteklih številkah, bo našel v njih

Prvi glavni urednik »Katoliškega glasa«, sedaj že pokojni Stanko Stanic

poročila o veselih in žalostnih dogodkih, o uspehih in neuspehih naše manjšine, o rasti in padanju vere med nami. Saj življenje je valovanje, dviganje in padanje, rasti in umiranje. Utripanju našega zamejskega človeka je naš list skušal prislusniti ob vsaki priložnosti, se ob tem veseliti in žalovati, bodriti in tudi obsojati, kar se mu ni zdelo prav.

DVAJSET LET NAŠE ZGODOVINE

V tej debeli knjigi je skoro dvajset let naše zgodovine. V tem času se je svet razvijal in spre-

njal in mi z njim. Zato je Katoliški glas tudi zrcalo našega miselnega zorenja in idejnega prepletanja. Saj smo v teh dveh desetletjih doživeli v Cerкви koncil, ki je s svojimi obnovami pljusnil tudi med naše vernike in jih začel vezati s svojimi novimi idejami. V kulturnem in političnem življenju je bilo prav tako veliko novih pobud, posrečenih in manj posrečenih. Treba jim je bilo prislusniti, zavzeti do njih svoje stališče.

To ni bilo mogoče zmeraj lahko delo, tudi ni bilo mogoče zmeraj zadesati pravo. Človek je pač človek, ko piše in misli, se lahko vedno tudi zmoti. Saj resnica nikomur ne prihaja na pladnju, vsak se mora zanjo boriti, jo iskati, zanjo brskati. Katoliški glas je skušal zmeraj to delati pri vsej zmedenosti sedanjega časa. Seveda se je kdaj tu zmotil, a je bil vedno pripravljen zmoto tudi popraviti. Kajti nad resnico je ljubezen. Vendar eno zavest imamo: neresnice nismo nikoli namerno zapisali.

SPREMLJALI SMO DOGAJANJA V SVETU IN V CERKVI

Čeprav smo Slovenci v Italiji skromna manjšina, nočemo biti zaprti v svojem ložu in okrog svojega lončka. Zato je Katoliški glas bil odprt tudi za dogajanja v svetu in v Cerкви. Spremljal je dogodke v življenju Cerkve posebno v času koncila in sedaj v pokoncilskem času. Saj nam kot katoličanom mora biti življenje Cerkve, njeno trpljenje in njene zmage posebno pri srcu. Pri tem je naš list gledal resnici v obraz tudi takrat, kadar to nekaterim ni bilo ljubo.

To so bili časi, ko tudi v Sloveniji in v Jugoslaviji stalinizem ni še umrl in je tam Cerkev mnogo trpela. Tudi takrat smo večkrat bili edini, ki smo si upali prikazati dogodke takšne, kot so bili. Nekateri so nam to zamerili. Toda list, ki iz oportunitizma ne poroča cele resnice, ne zasluži, da se tiska. Prav tako smo včasih imeli svoje poglede o dogajanjih v političnem svetu, v sporih med Vzhodom in Zahodom, to pa zato, ker nismo pustili, da bi nam kdo stavil nagobčnik ali nam posojal svoja očala. Tako smo v tej debeli knjigi odpirali svoj lasten pogled tudi na svet in življenje v njem.

Sedanjí odgovorni urednik našega lista, ravnatelj Alojzijeviča v Gorici msgr. dr. Franc Močnik

V ISKANJU RESNICE IN PRAVICE

Dvajsetletje, ki je ohranjeno v 4500 strani debelih bukvar, je bilo dvajsetletje iskanja novih poti, reševanja domačih in svetovnih problemov, razmišljanja in tudi tveganja. Nismo se plašljivo odrekli svoji odgovornosti in se zavijali v molk. Tudi mi smo v našem listu želeli doprinesiti svoj delež v pehanju človeštva za resnico in pravico. Tudi tu smo se včasih križali s svojimi idejnimi nasprotniki in z nekaterimi bralci, ki niso vedno razumeli naših stališč, našega pisanja, naše poti. Prihajale so kritike, protesti, odpovedi listu.

Toda, predragi bralci, ali naj bo Katoliški glas za to tu, da piše po željah vsakogar? Kot katoličani iščemo svojo linijo v politiki, kulturi, socialnem življenju in si prizadevamo, da je ta linija v skladu s smernicami Cerkve in njenega učiteljstva. Temu se ne moremo in nočemo odpovedati. Kot Slovenci smo pa vedno stali na stališču, da moramo služiti svojemu ljudstvu. Pri tem iskanju nas niso vedno vsi odobraval. Toda tisoč številki Katoliškega glasa priča, da je bilo naše iskanje in hotenje vedno iskreno tudi v tem oziru.

Pred nami torej stoji 4500 strani debela knjiga, ki so jo napisali najbolj raznoliki ljudje. Poleg urednikov, ki pri Glasu bolj ali manj stalno sodelujejo, je dolga vrsta drugih sodelavcev, dopisnikov, poročevalcev, ki so raztreseni malodane po vsem svetu. Vsem gre zasluga, da je Katoliški glas čakal tisoč številko mlad in svež in poln energij kot pri prvi številki dne 2. februarja 1949. Zelimu mu, da bi čakal še nadaljnjih tisoč številki.

(r+r)

Uredniki, upravno osebje in tiskarski delavci, ki z vestnim delom s svoje strani prispevajo v nemali meri k rednemu izhajanju našega lista, se za vse poslance čestitke ob priliki izida tisoče številke »Katoliškega glasa« iskreno zahvaljujejo. Voščila, ki bodo še prišla, bomo objavili v prihodnjih številkah.

Kdo je pravzaprav v krizi?

Slovenci, ki živimo v Italiji, nismo folklorna skupina, ki bi jo bilo treba zaščititi zaradi njenih narodnih noš ali morda še kakšne njene »mile viže«, ampak smo del kulturnega evropskega naroda, ki mora zaradi sožitja med narodi in državami živeti in se razvijati izven meja svojega matičnega jedra. To pomeni, da smo del skupnega narodnega telesa, ki mu pravimo slovenski narod.

Razmere in okoliščine, v katerih živimo, nam nalagajo dolžnost, da se ne pretvarjamo in lepoticimo z megalomanskimi etiketami drugih narodov, ampak da trezno gledamo stvarnosti v obraz ter se izdajamo samo za to, kar smo v resnici, tj. Slovenci. Vse se tako lepe ideološke fraze o bratstvu in internacionalizmu ne morejo spremeniti našega bistva, kaj šele, da bi izboljšale našo trpko usodo. Naša usoda je odvisna od nas samih, od naše volje po življenju, od naše življenjske sile kot samostojnega dejavnika, ki ga moramo krepiti in podpirati na vseh področjih od kulture in gospodarstva pa do političnega udejstvovanja. Napori vseh slovenskih rojakov, pa naj bodo kakorkoli že svetovnonazorsko opredeljeni, bi morali biti usmerjeni k ohranitvi našega bivanja in h krepitvi naravnega teženja k čim večji enotnosti. Enotnost pa ne sme biti vsiljena, ampak mora biti sad človekovega spoznanja in prepričanja, da je to naravna pravica vsake človeške skupnosti. Končno smo vendar le vsi ljudje in ne smemo zaradi razlik v mišljenju in ocenjevanju trenutnega položaja sejati nepotrebne razdor. Med ljudmi dobre volje je vedno možen dialog za medsebojno spoznavanje. Le odprt dialog lahko odstrani marsikatero predsodke, ki so se več ali manj umetno ustvarili med nami, in vzpostavi medsebojno priznavanje in spoštovanje na osnovi narodne solidarnosti in človeškega sožitja. Če v poslanstvo dialoga nismo prepričani, potem so načela o humanizmu in bratstvu le blesteča fraza, za katero je moreča praznina in brezizhodna zaprtost.

SMO ZRELI ZA ODKRIT DIALOG?

To vprašanje se konkretno postavlja tudi za nas Slovence v Italiji. Res je, da so minili časi žalostnega spomina in terorja, in prav je, da so minili in da ne obujamo spominov nanje z namenom, da preprečimo zblizanje med nami. Pri tem imajo važno poslanstvo obveščevalna sredstva kot so časopisi in revije. Dajmo si roko na srce in priznajmo, koliko v tem grešimo.

Ena takih priložnosti so ravno volitve, ko se navadno razgrejejo duhovi in smo podvrženi vsakovrstnim skušnjavam, da bi bližnjemu škodovali. Pri tem ne mislimo na tisto zdravo razpravljanje o političnih problemih, ki je pravzaprav zaželeno in ki spada v običajno dialektiko med različnimi političnimi silami, ampak na pojave miselne nestrpnosti, ki še vedno niso zamrli, nedoslednosti ter škodoželjnosti. Še bolj nekorektno pa je nesoglasja med slovenskimi rojaki razplhovati in se celo vanje vmešavati od zunaj.

To je toliko bolj obsodbe vredno, da tako ravnajo ljudje oziroma listi, ki drugače o sebi trdijo, da so glasilo vseh Slovencev. Takšen primer iz sedanjega časa je pisanje tržaškega dnevnika v zvezi z volilnimi opredelitvami slovenskih političnih skupin okrog liste Slovenske skupnosti. Znano je, da to glasilo ni bilo nikdar naklonjeno politični formaciji Slovenske skupnosti, in to lahko tudi razumemo. Od njega niso demokratično usmerjeni Slovenci nikdar zahtevali politične podpo-

re. Ker se pa sam proglašala za neodvisno glasilo slovenske manjšine, smo od njega pričakovali, da bo ostal v enaki razdalji in da ne bo nikogar protežiral, ampak samo slovensko javnost informiral.

Zato je njegovo pisanje in zlasti še komentariji uredništva v zvezi z volilnim nastopom Slovenske skupnosti v protislovju s tem, kar sam pravi o sebi, da je neodvisno glasilo. Zakaj se potem tako zainteresirano vtriva v notranje zadeve Slovenske skupnosti, ki so povrh še obronnega značaja, in jih izrablja, da tolče po Slovenski levici samo zaradi tega, ker se je odločila podpreti Slovensko skupnost?

To je izneverjanje lastnemu deklariranemu poslanstvu. Namen takega pisanja je, preprečiti, da bi se čim več Slovencev zbralo pod skupno samostojno politično streho. Kot ljudje verjamemo, da pomeni pristop Slovenske levice v okvir Slovenske skupnosti dokaz, da je vključevanje Slovencev v italijanske stranke nepodno in celo škodljivo. Razumemo tudi, da je s tem omajana določena politična linija, ki jo slovenski dnevnik zagovarja.

Za Slovensko skupnost pomeni odločitev Slovenske levice novo priznanje, da je na pravi poti kar se tiče narodne obrambne politike. Kriza torej ni v Slovenski skupnosti, kot je zapisal »Primorski dnevnik«, ampak kje drugje, t.j. pri njem samem.

—11

Popravimo naša znamenja!

Po drugi svetovni vojni je v prvih letih slovenskega stalinizma bilo zelo v modi, podirati križe na križpotjih, onečaščati kapele, razbijati kipe ter uničevati svete podobe. Seveda je oblast to nekulturno počenjanje dobrohotno gledala in nikdar storilcev klicala na odgovor. Tako je Slovenija, zlasti Gorenjska, prepolna razpadajočih znamenj, ki na tuje obiskovalce naravno vse prej kot vzpodbudno vplivajo in jih utrjujejo v sodbi, ki so si jo ustvarili o protiverskem razpoloženju sedanjega režima v Sloveniji.

Sedaj pa se je oglasil v »Kmečkem glasilu« neki Jernej Sušteršič in napisal članek »Popravimo naša znamenja!« Najprej ugotovi, da so po drugi svetovni vojni premnoga znamenja, ki so bila kljubovala stoletja, vzele konec malo zaradi malomarnosti malo pa tudi zaradi tega, ker se ljudje niso zavedali, da so to kulturni spomeniki in zato neme priče preteklosti. Znamenja so bila vedno pomembni kazipoti in so nudila za časa narodnoosvobodilne borbe (to zvemo šele po 25 letih, op. ur.) orientacijo partizanskim borcem, pa tudi v večino vojaških specialk so vnešena. Ti praktični vidiki ter kulturne in lepote vrednote znamenj zahtevajo, da zapišemo ljudsko izročilo, zakaj so nastala in jih obnovimo. To terja tudi turistični izgled Slovenije, kajti ne le oblika, temveč tudi čemu znamenje stoji, je turistična zanimivost.

Jernej Sušteršič predlaga, naj bi se za obnovo znamenj zavzeli njih lastniki, turistična društva, krajevne skupnosti in župni uradi. Toda dobra volja tistih, ki nameravajo znamenja popravljati, ne zadostuje; treba je poslušati in sprejeti nasvete strokovnjakov iz spomeniške oz. iz muzejske službe. Ni vseeno, kaj postavimo ob znamenjih. Električni drogovi in reklamne table npr. gotovo ne spadajo v njih neposredno bližino, kakor tudi ne ovelo cvetje ali konzervne škatle, v katere

Lanska slovenska narodna jubileja ovekovečena

Že pred božičem (1967) je pisatelj prof. dr. Metod Turnšek izdal v Slomškovi založbi nadvse pomembno znanstveno študijo o krstu v prvi Cerkv, zaključke dognanj svoje obsežne doktorske disertacije o razvoju krsta v Cerkv (1942). To študijo je prof. Turnšek objavil v nemščini in slovenščini in jo posvetil spominu dveh slovenskih jubilejev, 1200-letnici pokristjanjenja slovenskega naroda ter 1100-letnici obiska sv. bratov Cirila in Metoda pri Slovincih v Panoniji. Tako je s to študijo, o kateri so mu izrazili veliko priznanje visoki cerkveni dostojanstveniki, kot kardinal Beran v Rimu, kardinal König na Dunaju, ter tudi laiki, npr. nemški minister dr. Franz Joseph Strauss, opozoril tudi mednarodno javnost, da smo Slovenci slavili lani svoja slavna jubileja.

Toda dr. Turnšek ni samo liturgični in etnografski znanstvenik, marveč tudi umetnik-književnik, tako dramatik kot prozaist. Za sabo ima že vrsto pomembnih književnih del. Že svojo prvo dramo »Država med gorami«, ki jo je izdal v Trstu (1948) in je bila igrana tudi na tržaškem radiu, je posvetil slovenski karantanski državnosti in pokristjanjenju slovenskega knežjega dvora. Letos oziroma lani pa je spominu na slovensko pokristjanjenje posvetil posebno dramsko delo »Krst karantanskih knezov«.

To je zgodovinska igra s 14 prizori, ki je v bistvu slična »Državi med gorami«, vendar je tudi nova, ker je avtor po 20 letih upošteval in v fabulo vnesel nova dognanja. Tako je v novi obdelavi knez Gorazd, talec v samostanu na otoku Ava v Chiemskem jezeru, že poročen mož, ki ima doma na Koroškem (ob Millstättskem jezeru) ženo in otroka. Zena, ki se za njegove odsotnosti pokristjani, po slu sporoci to novico možu jetniku in želi, da se tudi on pokristjani. To novo Turnškovo igro so lani že igrali v Kanadi na Slovenski pristavi v Boltonu. Avtor se je odločil, da bo igro izdal tudi v knjižici. Posrečeno je pa v izdajo pritegnil znamenite Gorsetove reliefe o slovenskem pokristjanjenju. Tako ima Turnškov »Krst karantanskih knezov« dvojno umetniško vrednost, literarno in likovno. Knjižico krasi na naslovni strani barvna slika akad. slikarja Güntherja Krausa, ki je odlično upodobil prvega slovenskega koroškega škofa sv. Modesta in z njim kneza Hotimira. Na zadnji strani ovoja pa mogočno učinkuje knez Borut, ki je, čeprav pogan, dal pobudo za pokristjanjenje sina Gorazda in nečaka Hotimira in vsega slovenskega naroda. O tem Turnškovem najnovjšem dramskem delu in o knjižici se bo lahko reklo: Non multa, sed multum, lep biserček!

Prav tako se je prof. dr. Turnšek častno oddolžil spominu na obisk sv. Cirila in Metoda pri Slovincih v Panoniji, in sicer s svojim dramskim scenarijem v 21 nastopih z naslovom »Zvezdi našega neba«. To delo je dr. Turnšek izdal že leto dni (1966) pred slovenskim cirilmetodskim jubilejem. Sedaj je to veliko, pomembno delo prevedeno že v nemščino, in sicer z naslovom »Zwei Sterne an unserem Himmel«. Prevod je pripravil prof. Bernhard Strauss s svojo soprogo učiteljico. Prevod bo že letos šel v tisk. Zupan mesta Ellwangen, kjer je sv. Metod bil zaprt, je pisatelju dr. Turnšku že nasvetoval neko ugledno nemško založbo, ki ima svojo podružnico v Ellwangu, sedež pa v Stuttgartu. Ob nemški izdaji dramskega Turnškovega teksta o sv. Cirilu in Metodu bo slovenski književnik mogel zgovorno opozoriti mednarodno javnost tudi na Slovenijo in na njih vlogo, zlasti na kneza Kocelja, pri velikem poslanstvu sv. solunskih bratov. Z nemškim prevodom bo podana tudi realna možnost, da bosta »Zvezdi našega neba« v doglednem času zabeležili tudi na filmskem platnu. Z zadoščanjem in veseljem beležimo vesti o pisateljevih uspehih.

Jože V.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Boris Košuta — državni prvak

Rojančan Boris Košuta je dosegel letošnjem državnem prvenstvu v namiznem tenisu v San Elpidio a Mare izredni uspeh. Postal je absolutni državni prvak. Ta njegov podvig predstavlja brez dvoma največji uspeh slovenskega zamejskega športa po vojni.

Boris Košuta je prvič stopil za zeleno mizo v mali dvoranci Slovenske dijaške zveze pri Sv. Antonu Novem, podobno kot brat Edi, Grbec, še prej pa Valencij Mezecc in drugi, aktivno pa je začel nastopati kot član športnega združenja BOR ki mu je potom stikov z jugoslovanskimi igralci in trenerji nudilo najboljše pogoje da se je kmalu razvil v odličnega igralca.

Letos je Boris Košuta kronal svoje do letošnje treninge in napore ter dosegel popolno zadoščanje z osvojitvijo najvišjega državnega naslova.

Sportno društvo DOM Rojan, čigar član je Boris Košuta vse od ustanovitve in z katerega je osvojil že veliko lavorik na vsakoletnih slovenskih športnih igrah, mu k temu čudovitemu uspehu iskreno čestita. Da bi svojega člana Borisa Košuta primerno počastilo in mu obenem dalo priložnost, da se prvič predstavi slovenskemu občinstvu kot št. 1 namiznega tenisa v Italiji, organizira S.D. DOM Rojan na petek, 17. maja, v soboto in nedeljo II. tekmovalje za pokal Rojan. Tekmovanje bo na sedežu društva v Marijinem domu v Rojanu. Razen Borisa Košute, ki bo prišel na šolski dopust v Trst zaradi vpočitve, bi morali nastopiti vsi najboljši slovenski tržaški pinpongšaji. Prepričani smo, da številni slovenski ljubitelji bežogice na Tržaškem ne bodo hoteli izgubiti prilike in si bodo polnoštevilno ogledali zanimivo tekmovalje. II. tekmovalje za pokal Rojan spada istočasno v praznik 10. obletnice Marijinega doma v Rojanu.

Iz Slovenije

Piranske »Tri vdove«

V Piranu obstaja restavracija »Tri vdove«. Andreja Skufca iz Ljubljane je v njej doživela razočaranje, ki mu je dala dušo v ljubljanskem »Delu«.

Tri vdove — pravi — me spominjajo na pravljicni svet. Gotovo: ena je moralna biti Italijanka, druga Nemka, tretja Slovenka. Slovenka je morala biti močno za postavljena in prezirana. Do tega zaključka sem prišla ob prvomajskih praznikih ko sem prebrala jedilni list. Na prvi strani je bilo vse v italijanščini, na drugi v nemščini, na tretji pa — začudite se — in strmite — celo v slovenščini. Vidi se da se pri »Treh vdovah« odgovorni še zelo oklepajo stare tradicije, ki obstaja upognjenih hrbtnicah. Vrstni red na jedilnem listu priča, da do njih še ni prišel duh narodnoosvobodilne borbe — ali pa že zopet spuhtel. Trume naših ljudi se bodo začele kmalu zgrinjati tudi v to našo obalno mestece, množice s pomurskih ravnin in kraških gmaj, da v njem preživijo nekaj dni ob morju. Ali naj jim že ob prihodu vcepimo občut manjvrednosti teh jih omamimo s tujo veličino, saj je pravega in drugega že tako preveč v naši ljubi srenji. Cankar bi dejal: »Nikar! Ljudje božji!«

UTRIP CERKVE

Četrtna prebivalstva v Kamerunu že katoliška

Prvi, ki so prispeli leta 1891 v Kamerun oznanjat Kristusovo blagovest, so bili italijanci. Takrat pred 75 leti je bila dežela nemški protektorat. Med prvo svetovno vojno leta 1916 so palotince nadomestili francoski misijonarji iz kongregacije Sv. Duha. V 75 letih je katolicizem v tej deželi dosegel zavidljiv napredek. Na površini 432.000 kv. km. s prebivalstvom nad 4 milijone ljudi je danes nad 900.000 katoličanov, torej skoraj četrtna prebivalstva. To je tolažljiva številka zlasti če pomislimo na ritem, s katerim je napredovala evangelizacija. Leta 1900 je bilo tam samo 2500 katoličanov, dvajset let kasneje 65.000. Leta 1940 jih je bilo že 360.000, leta 1955 600.000, leta 1965 900.000. Kamerun je razdeljen v devet cerkvenih okrožij, od katerih je osem škofij in apostolska prefektura v Bafiji, ki so jo ustanovili leta 1965. Verniki so vključeni v 237 župnij, zanje skrbi 544 duhovnikov. Od teh je 188 svetnih, 356 pa je redovnikov. Katoličani vodijo tu nad tisoč vzgojnih zavodov, ki jih obiskuje nad 800.000 gojencev.

OKNO V DANAŠNJI SVET

Sv. oče se bo udeležil mednarodnega evhar. kongresa

Letos od 18. do 25. avgusta bo v glavnem mestu Kolumbije Bogotá v Južni Ameriki 39. svetovni evharistični kongres. Priprave so v polnem teku. Sv. oče je s posebnim pismom imenoval za svojega zastopnika na kongresu kardinala Lercara. V pismu sv. oče ponovno našteva velike zasluge kardinala Lercara za Cerkev in ga prosi, naj še vnaprej stavi svoje moči in bogate izkušnje na razpolago Cerkv. Med splošno avdienco v sredo 8. maja pa je sv. oče navzočim objavil, da se namerava tudi sam udeležiti zaključka omenjenega kongresa. »Potovanje bo — je dostavil — kot je naša navada, zelo naglo, z letalom in zelo kratko, dva ali tri dni.« V svojem nagovoru je papež tudi omenil, da ga je dolga vrsta držav Latinske Amerike povabila na obisk, pa mu je zelo žal, ker tem vabilom ne bo mogel ustreči.

To bo že šesto papeževo potovanje v inozemstvo. Pred tem je bil že v Sveti deželi, v Bombayu (Indija), v New Yorku na sedežu OZN, v Fatimi ter končno v Turčiji. V kolumbijski prestolnici Bogotá, ki leži 2600 m nad morjem, pripravljajo velikanski kongresni prostor, ki bo lahko sprejel 750.000 oseb.

Trimesečni tečaj organizacije žosistov

Prihodnje zasedanje svetovnega sveta kršćanske delavske mladine žosistov bo meseca septembra 1969 v Libanonu. Tako je določil izvršni odbor organizacije v teku sestanka, ki ga je imel nedavno v Draveilu pri Parizu. Na tem sestanku so tudi sklenili organizirati trimesečni tečaj za izoblikovanje tridesetih narodnih voditeljev. Ta tečaj bo od letošnjega oktobra

do decembra. Tečaj predvideva za posamezne udeležence, da bodo prebili po en mesec na isti celini a v drugi državi kot je njihova; meseca novembra bodo premeščeni na drugo celino; svoje oblikovanje bodo nazadnje zaključili na skupnem zasedanju, ki bo meseca decembra v Santiagu de Chile.

Naraščanje duhovniških poklicev v Indiji

V zadnjih petih letih se je število duhovnikov v Indiji povečalo za 1402 oseb. Duhovniški poklici se v deželi neprestano množijo in povzročajo problem zgraditve novih semenišč ter razširitve že obstoječih. Za dušno skrb 6 in pol milijona katoličanov v Indiji skrbi 8000 duhovnikov.

Japonski katoličani imajo dobro razvito šolstvo

Ceprav jih po številu ni veliko, imajo katoličani na Japonskem deset vseučiliških zavodov, 99 srednjih in 53 ljudskih šol, ki jih obiskuje 132.000 gojencev.

Cistercijanci se vračajo

Cistercijanski red je sklenil odpreti na danskem otoku Bornholm svoj samostan. Cistercijancev ni bilo na Danskem od časa protestantske reforme. Menihi, kateri bodo prišli iz Holandske, bodo imeli na skrbi dušno pastirstvo za 200 katoličanov, ki bivajo na tem otoku.

Še vedno najbolj brana knjiga

Sveto pismo je še vedno knjiga, ki je prevedena v največ jezikov. Po poročilih je celotno sveto pismo prevedeno v 242 jezikov, samo nova zaveza pa v 307 jezikov. Posamezne knjige ali deli svetega pisma so prevedeni v 1326 jezikov.

Nabirka za katoliški tisk

Goriška	Tržaška	
Devin	Barkovlje	21.000
Doberdob	Bazovica	12.550
Jazbine	Boršt	8.550
Kapucinska cerkev	Boljunc	16.375
Nabrežina	Dolina	—
Mavhinje	Kolonkovec	8.250
Mernik	Kontovel	12.000
Pevma	Katinara	10.000
Podgora	Mačkoviče	1.500
Placuta	Opčine	20.000
Rupa-Peč	Prosek	14.600
Stolnica	Pesek	5.150
Sovodnje	Ricmanje	3.000
Sv. Ignacij	Rojan	38.500
Sv. Ivan	Salezijanci	15.000
Sestre čudod. svetinje	Sv. Jakob	17.000
Standrež	Sv. Križ	31.500
Stmaver	Sv. Ivan	19.430
Stevertan	Sv. Vincencij	10.000
Sempolaj	Skedenj	20.500
Zavod sv. Družine	Stramar	5.000
Zgonik	Trebče	5.000

Beseda o deželnih volitvah

trgali slovenskim aktivistom lepake z napisom Slovenska skupnost. No, potem so jih ujeli in jim odvzeli plen. In tako se moramo združiti vsi v našo obrambo. Odgovor na vse to naj bodo strnjeni glasovi za Slovensko skupnost ter preferenčni glas za njenega nosilca dr. Drago Stoko!

Dr. Drago Štoka odgovarja na naša vprašanja

Tržaški nosilec liste Slovenske skupnosti dr. Drago Štoka je bil ves zatopljen v delo, ko sem ga obiskal in mu postavil nekaj vprašanj za naš list. Prijazno mi je odgovoril, kakor smo že navajeni pri njem.

Kako poteka volilna kampanja na Tržaškem?

Na splošno je mirna in korektna. Pač pa nam nasprotniki trgajo in mažejo lepake Slovenske skupnosti, ki so pač mnogim trin v peti.

Kaj mislite, zakaj so se spravili na lepake Slovenske skupnosti, druge pa pustijo pri miru?

Zato, pravi dr. Štoka, ker so v središču mesta edini slovenski lepaki.

Ali nimajo nekatere italijanske stranke dvojezičnih lepakov?

V okolici jih ponekod imajo. Bolj ko se bližamo mestu, manj jih je, dokler ne izginejo. Italijanski komunisti, socialisti in drugi se v središču mesta sramujejo Slovencev, ne pa slovenskih glasov. Ti so jim dobrodošli. Če bi ne bilo v središču mesta lepakov Slovenske skupnosti, bi mislil, da si kje v Rimu in ne v Trstu, kjer živimo Slovenci.

Je imela Slovenska skupnost do zdaj veliko shodov?

Kar precej. Skoro vsak dan po dva do tri dopoldne in popoldne. Zadnje dni pa mnogo več.

Je na shodih govoriti naporno?

Precej, pravi dr. Štoka. Posebno če je vreme grdo. Je pa to svojstven užitek, četudi so shodi vseh strank slabo obiskani. Naše shode ljudje še precej obiskujejo. Če ne pridejo prav blizu, pa poslušajo doma ali bolj od daleč.

Slišal sem Vas govoriti tudi sredi mesta. Samo Slovenska skupnost govori slovensko sredi Trsta. Kakšen vtis ste imeli?

Bilo mi je v veliko zadoščenje, da sem govoril v domačem jeziku. Za nobeno ceno se ne bomo odpovedali materini besedi v središču mesta.

Zdaj pa mi prosim, povejte, kako ste postali nosilec liste?

Tajništvo Slovenske skupnosti me je predlagalo najprej Svetu, dne 30. marca pa me je dokončno potrdil občni zbor Slovenske skupnosti. Od 87 prisotnih so bili le trije proti, trije pa so se vzdržali.

Slovenskim volivcem na Tržaškem!

Pred nami so dvojne volitve. Da se ne bi kdo zmotil, naj vsakdo pazljivo prebere ta navodila.

1. POLITIČNE VOLITVE

V nedeljo 19. in v ponedeljek dopoldne 20. maja bodo volitve v poslansko zbornico in senat.

Slovenska skupnost na Tržaškem je vložila kandidatno listo za poslansko zbornico, ni pa je mogla vložiti za senat.

Kaj naj torej storijo slovenski volivci?

Slovenska skupnost je dala v svoji 3. številki sledeča navodila: Predsednik volišča ti izroči dve glasovnici in svinčnik.

Na glasovnici za POSLANSKO ZBORNICO (Camera dei deputati) poiščeš znak SLOVENSKE SKUPNOSTI in ga prekrižaš.

Za SENAT ne glasuješ, ampak oddaš belo glasovnico, ker Slovenci tam nimamo kandidatov.

2. DEŽELNE VOLITVE

Naslednjo nedeljo, to je dne 26. maja ves dan in v ponedeljek 27. maja dopoldne bodo deželne volitve, ki so za nas Slovence izredno važne.

Ko prideš na volišče, ti predsednik volišča izroči eno glasovnico in svinčnik.

Na glasovnici za deželni svet poiščeš ZNAK SLOVENSKE SKUPNOSTI (ki je na devetem mestu) in ga prekrižaš, nato pa oddaš preferenčni glas tako, da na prvo mesto poleg znaka napišeš številko 1. S tem oddaš preferenčni glas nosilcu liste Slovenske skupnosti dr. Dragu Štoki.

Vsi zavedni Slovenci naj te dni gredo od človeka do človeka in naredijo vse za zmago slovenske in demokratične misli!

Fašistični napad na Slovensko skupnost

V našem časopisu smo že poročali, da so neznanci na več mestih strgali in pomazali lepake Slovenske skupnosti. V petek pa so fašistični elementi napadli pristaša Slovenske skupnosti, ki je upravljal avtomobil, ki služi za volilno propagando. Fašistični pobalini so strgali dva velika volilna znaka. Nekaj pristašev Slovenske skupnosti je steklo za fašistično drhaljo in odvzelo ukradene znake. V teku je policijska preiskava.

Skedenj

Volilni shodi brez poslušalcev — to ni delo neznanega slikarja, temveč vsakdanja slika številnih političnih shodov pred volitvami. Tudi pri nas je tako. Vsako pravilo pa ima svojo izjemo. V našem primeru je ta izjema Slovenske skupnosti. Pretekli teden so imeli mladi govorniki Slovenske liste toliko poslušalcev kot nobeden drugi. Na koncu so jim celo ploskali kar naj bo tem politikom v priznanje za njihovo požrtvovalnost. Največje priznanje pa naj dobe pri volitvah. Pri deželnih volitvah bomo podprli nosilca liste dr. Štoka, to je štev. 1.

V sredo, 24. t.m. bo imel v škedenjskem Domu predavanje dr. Drago Štoka in sicer o pomenu Krekovega slavja v Škedenju.

Dne 26. maja bo minilo točno sedem let, odkar smo začeli z nabirko za naš Dom. V tem času smo veliko dosegli. Dobro vemo vsi, da kar damo v ta namen, damo sebi. Ne moremo zaostajati za drugimi, ki so še več uresničili kot mi.

V nedeljo, 26. maja bo ob 10. uri sveta maša za vse žive in umrle dobrotnike Doma. Popoldne istega dne bomo pa šli s posebnim avtobusom na Vejno, da se udeležimo vsakoletne slovesnosti v tem novem Marijinem svetišču v prisotnosti tržaškega nadškofa, ki obhaja svoj zlato-mašniški jubilej.

Posvet nekaterih upraviteljev Slovenske skupnosti

Na Repentabru so na skupnem sestanku razpravljali občinski upravitelji Slovenske skupnosti iz devinsko-nabrežinske, repentabrške in zgoniške občine o delovanju raznih konzorcijev. Gre za konzorcije za kraški vodovod, za zdravniško in veterinarsko službo ter za pobiranje trošarine v omenjenih treh občinah.

Zastopniki Sindikata slovenske šole pri šolskem skrbništvu

Solski skrbnik prof. Angioletti je prejšnji teden sprejel zastopnike Sindikata slovenske šole. Tajnik sindikata prof. Škerlj, referent za pedagoški odsek prof. Košuta in referent za osnovno šolo učitelj Dobrila so šolskega skrbnika seznanili z razgovori, ki so jih imeli zastopniki sindikata z ministrom za javno vzgojo v Rimu. Poleg drugega so sindikalisti seznanili šolskega skrbnika o utrakvističnem pošolskem pouku na Repentabru in odločno zahtevali, da se ta pouk takoj ukine, ker je proti duhu in črki naše šole.

Imenovanje slov. agronoma pri kmetijskem nadzorništvu

Agronom dr. Vladimir Vremec je bil nameščen pri pokrajinskem kmetijskem nadzorništvu. Skrbel bo za izvajanje »zelenega načrta« v naši pokrajini, zlasti kolikor zadeva slovenske kmetovalce. Dr. Vremec, ki je dokončal študij agronomije na dunajski in nato nostrificiral diplomu na padovanski univerzi, je več let delal v inštitutu za oblikovanje zelenega prostora na dunajski agronomski fakulteti in nato na urbanističnem oddelku dunajske občine, in sicer v pododdelku za načrtovanje zelenja.

Koncert zbor »Jacobus Gallus«

Pretekli teden je zbor »Jacobus Gallus« nastopil v škedenjski kino dvorani. Pod vodstvom svojega dirigenta Ubalda Vrabca je zbor izvajal polifonske, umetne in narodne pesmi. V soboto pa je zbor imel celovečerni koncert v Varaždinu.

Olajšano obiskovanje bolnikov

Upravni svet Združenih bolnišnic je sklenil, da se bo lahko od 1. junija dalje vsak dan obiskoval bolnike. Uprava pa priporoča, naj se pri bolnikih ne zadržuje več kot ena oseba in naj ne prihajajo otroci pod desetletjem starosti. Od 1. junija dalje bo potemtakem dovoljen obisk bolnikov po naslednjem urniku: od 15. do 16. ure vsak ponedeljek, sredo, petek in nedeljo, od 19.30 do 20.30 pa vsak torek, četrtek in soboto.

Razstava goveje živine na Repentabru

V nedeljo, 5. maja je županstvo na Repentabru priredilo pod pokroviteljstvom tukajšnjega kmetijskega nadzorništva razstavo goveje živine.

Pripeljana živina je bila sivo-rjave pasme in vpisana v pokrajinski rodovnik. Na razstavi je bilo 68 glav, ki so last 35 živinorejcev. Ocenjevalna komisija je raz-

delila živino v pet skupin in sicer v telice od 6 do 17 mesecev, junice do 18 mesecev, krave po prvem teletu, krave po drugem teletu do starosti 7 let in krave s starostjo nad 7 let.

Vsa živina je dosegla že visoko rejско stopnjo in komisija ni imela lahkega dela pri dodelitvi nagrad. Vsega so razdelili 30 nagrad. Med temi so bile dve zlati in štiri srebrne medalje, dva srebrna pokala in številne denarne nagrade v znesku 120.000 lir. Prve nagrade so odnesli Komar Karez iz Fernetičev, Guštin Albin iz Cola, Guštin Anton iz Cola (dve nagradi) in Milič Karel iz Repnja.

Pojasnilo dr. Branka Agneletta

V zvezi s poročilom v našem listu, da komunisti na svojih shodih dr. Branko Agnelettu očitajo, da pošilja svojo pohčerjenko v italijansko šolo, nam je dr. Agneletto poslal pojasnilo, da pri vsej zadevi nima nobene odgovornosti, ker je njegova žena, ki je bila prej poročena z drugim v Zagrebu, v soglasju s prvim možem odločila, da bo njuna hčerka po prihodu v Italijo obiskovala italijanske šole. Dr. Agneletto nam je poslal tudi izjavo svoje žene dr. Branke Novaković Agneletto, ki jo objavljamo v hrvaškem jeziku, kot je bila napisana. Sodbo naj si bralec ustvari sam.

Trst, 13. 5. 1968

Poštovani gosp. uredniče, zoznala sam da je u zadjnem broju Vašeg časopisa »Katoliški glas« bio napadnut moj suprug Dr. Branko Agneletto sa obtužbom, da šalje svoju adoptiranu kćer Andreju u italijanske škole. Ova optužba ne odgovara istini.

Naime, prije moje udaje za dr. Branka Agneletta, bilo je odlučeno sa strane oca moje kćeri kao i moje, da će moja kćer dolaskom u Italiju pohađati italijanske škole. Ona je živila 8 godina u Zagrebu (Hrvatska) i u školi je učila hrvatski, a ne slovenski, koji jezik nije niti onda poznala, pa ne vidim razloga zbog koga bi morala ona naučiti slovenski, dolaskom u Italiju.

U svakom slučaju, moj suprug dr. Branko Agneletto nije sudjelovao u odluci izabiranja škole.

Uostalom, mislim da školovanje moje kćeri, koja je hrvatske narodnosti, nema nikakve veze sa pitanjem slovenske manjine u Trstu.

Sa poštovanjem,
dr. Branka Agneletto

DESET ZAPOVEDI slovenskega jezika

Leta 1922 je slovenska mladina v Trstu proslavljala »Prešernov praznik« z govori, recitacijami in petjem. Ob tisti priliki so objavili nekako »slovensko narodno ustavo« glede našega jezika, ki jo v zgled posnemanja in izvajanja ponavljamo na tem mestu:

»Naša slovensčina je, prepričani bodimo, eden najlepših jezikov na svetu.«

Jezikoslovec o. St. Skrabec (1844-1918).

1. Veruj v moč in lepoto našega jezika!
  2. Ne imenuj po nemarnem tujih besed!
  3. Posvečuj naše narodne praznike, zahajaj predvsem v tiste templje umetnosti in prosvete, kjer se goji naša umetnost, naša znanost in naš jezik!
  4. Spoštuj jezik svojega očeta in svoje matere, da bo večno živel tvoj rod!
  5. Ne ubijaj s tujkami in s spakodran-kami blagolasja in lepote svojega jezika!
  6. Ne prešuštvuj s tujo navlako; ohrani svoj jezik čist in neomadeževan!
  7. Ne kradi tujim jezikom besed in načina izražanja!
  8. Ne pričaj po krivem zoper svoj jezik; laž je trditev, da je naš jezik trd in reven z izrazi!
  9. Ne želi si mlačne in nezavedne žene, da ti ne bo vzgajala otrok v tujem jeziku in duhu!
  10. Ne želi svojega bližnjega jezikovnega in duševnega blaga; naš jezik je lep in bogat, a česar še nimamo, si moramo ustvariti sami!
- V Trstu, 1922.
- V teh desetih zapovedih za ohranitev našega jezika in ljubezni do slovenstva je nekaj, kar mora dvigniti vsako slovensko srce, da še bolj zagori in vzljubi vse, kar je našega. Vsakemu posebej govori: vaši predniki, vaši očetje in matere, so znali ceniti svojo narodnost in svoj jezik! Posnemajte jih tudi vi vsi, doma in vsepovsod, kjerkoli se nahajate in kujete življenje pod božjim soncem!

DEŽELNE VOLITVE V FURLANIJI-JULIJSKI KRAJINI

26. MAJA 1968

SLOVENSKI volivci in volivke na Goriškem!

Naši kandidati za deželne volitve so:

1. Dr. Avgust SFILIGOJ, odvetnik
2. Albin ŠULIGOJ, učitelj
3. Dr. Drago STOKA, pravnik
4. Oskar PRINCIC, trgovec
5. Stanislav KLANJŠCEK, župan v Števerjanu
6. Dr. Ivan ČERNIC, profesor
7. Alojzij PERSOLJA, delavec

Naša kandidatna lista je povezana s tržaško, s katero ima skupen znak, ki je lipova vejica z dvojezičnim napisom UNIONE SLOVENA-SLOVENSKA SKUPNOST. Kakor leta 1964, ko sta obe listi skupaj prejeli nad 10.000 glasov in enega izvoljenega poslanca, tako je naša zmaga gotova tudi letos.

GLASUJTE ZA NAŠO LISTO, KI JE EDINA
SLOVENSKA LISTA NA VSEM GORIŠKEM!

Nenehno se že več kot dvajset let borimo za pravice in koristi Slovencev v Italiji, medtem ko so razni komunisti in socialisti šli v italijanske stranke. Z dobro voljo smo dosegli marsikaj:

1. Šolski zakon z organikom za učitelje in profesorje.
2. Otvoritev šolskih vrtecev: leta 1966 v Stmavru pri Gorici.
3. Ureditev in asfaltiranje občinskih in pokrajinskih cest, ki zanimajo slovenske kraje in slovensko ljudstvo.
4. Napeljavno vodo in električne razsvetljave po naših krajih in vaseh.
5. Zmanjšanje 40 hektarjev zaseženega zemljišča v Standrežu (po zakonu 167) na 20 hektarjev.
6. Vrnitev pravice do slovenskih imen in priznanje rabe slovenske abecede.
7. Slovenske napise na naše šole v Gorici, ki jih bodo v kratkem postavili.
8. Sklep občinskega sveta za gradnjo nove slovenske šole v severnem delu Gorice in izbiri zadevnega prostora v ul. Campi.
9. Sklep občinskega sveta za poimenovanje dveh ulic po slovenskih zaslužnih mozh v Gorici.
10. Zastopstvo Slovencev v goriških občinskih in pokrajinskih komisijah.
11. Vstop v goriški občinski odbor in

Slovenska demokratska zveza v Gorici je edina slovenska politična organizacija na Goriškem in se bori za priznanje in spoštovanje vseh pravic in koristi slovenskega ljudstva.

Borimo se naprej še:

1. Za enakopravnost slovenskega jezika v javnih uradih;
2. za razpis natečajev za stalež profesorjev na slovenskih šolah;
3. za ustanovitev šolskega nadzornišva in didaktičnih ravnateljstev za slovenske šole;
4. za nujno otvoritev strokovne šole trgovske smeri v Gorici, ki naj sprejme lepo število naših dijakov in zaposli tudi lepo število slovenskih profesorjev;
5. za ustanovitev posebnih poletnih in zimskih kolonij za slovensko šolsko mladino;
6. za boljše opremo, obnovo in zgraditev novih sedežev za otroške vrtece, osnovne in srednje šole, tako da bodo odgovarjali potrebam slovenskih šolarjev in dijakov;
7. za spoštovanje krajevnih in kulturnih posebnosti na ozemlju, kjer prebiva slovensko ljudstvo, vključno krajevno

Slovenski kandidat na italijanski socialistični listi ne more zmagati, saj je zadnji na listi, pred njim pa je šest italijanskih kandidatov.

SLOVENCI!

26. MAJA VSI NA VOLIŠČE ZA ZMAGO LIPOVE VEJICE!

DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE ZA POSLANSKO ZBORNICO
IN ZA SENAT 19. MAJA 1968

Vodstvo Slovenske demokratske zveze v Gorici je odločilo, da podpremo kandidate goriške Krščanske demokracije za poslansko zbornico in za senat, ker bodo Krščanska demokracija in njeni izvoljeni predstavniki v parlamentu kot v preteklosti tudi v bodoče podpirali rešitev določenih vprašanj, ki zadevajo slovensko manjšino, kakor izhaja iz sledečega dokumenta.

Kandidata goriške Krščanske demokracije sta:

DINO MAROCCO za poslansko zbornico. **Temu dajte tudi preferenčni glas!** **ETTORE VALLAURI** pa za senat.

Slovenski! Kdo naj nam pomaga, če pa nimamo lastnega poslanca, ki si ga pri današnjih razmerah niti ne moremo izvoliti, ker nas je premalo? Pomislite, presodite ponatisnjeni dokument in 19. maja glasujte za KRŠČANSKO DEMOKRACIJO!

Slovenski zastopnik v deželni svet!

Slovenska demokratska zveza v Gorici nastopa letos osmič na volitvah. Tokrat je drugič povezana s tržaško listo Slovenske skupnosti, ker gre za deželne volitve in si moramo skupaj izvoliti slovenskega zastopnika v deželnem svetu.

Slovenska demokratska zveza v Gorici živi svoje dvaindvajseto leto delovanja, zvesta programu in cilju, ki si ga je leta 1947 postavila: obramba slovenskega ljud-

stva v Italiji pred vsakim nasiljem, zapeljavanjem in zmoto; tolmačenje in zagovarjanje vseh njegovih pravic na temelju naravnega zakona in ustavnih določil enakopravnosti vseh državljanov ter specifično na temelju 16. člena, ki ukazuje, da morajo biti jezikovne manjšine zaščitene s posebnimi zakonskimi normami.

Ravno to zahteva goriška SDZ še danes: vse zakonske ukrepe, ki naj Slovincem v

Italiji zagotovijo popolno enakopravnost v vsakem pogledu, torej ne samo svobode tiska, kulturnega in političnega združevanja in udeleževanja, socialnih ustanov in športnih društev, ampak tudi jezikovne pravice v odnosih z javnimi oblastmi, popolno ureditev vseh šolskih zadev, stalno primerno pomoč našim ustanovam in organizacijam ter sploh vse, kar naša slovenska skupnost v Italiji potrebuje za svoje življenje, za svoj kulturni, gospodarski in socialni razvoj ter napredek.

Te pravice pritičejo vsem Slovincem v Italiji, tudi bratom iz Benečije in Kanalske doline po načelu enakosti in odklanjanja vsake diskriminacije.

Francozom v Dolini Aosta in Nemcem na Južnem Tirolskem nudijo državni zakoni vsem enake pravice na ravni popolne enakopravnosti ter jih spoštujejo. V Dolini Aosta in v Poadižu velja pravilo dvojezičnosti. Te pravice mi Slovenci še nimamo, naši bratje v Benečiji in Kanalski dolini pa nimajo niti slovenskih vrtecev in šol, kakor jih imamo na Goriškem in Tržaškem.

Terjamo torej vse naše pravice, in sicer enake za vse Slovence treh pokrajin: goriške, tržaške in videmske.

Slovenska demokratska zveza v Gorici te pravice zagovarja, jih tolmači in se trudi, da jih dosežemo.

Ne bomo tu ponavljali vseh dosedanjih pridobitev, saj so vsem dobro znane. Tako nam, na primer zdaj nujno potrebna strokovna šola trgovske smeri, kajti naša mladina ne more ostati vse življenje na ravni navadnih natakarjev, natakarje ali trgovskih vajencev in vajenk. Mladina potrebuje večjo trgovsko izobrazbo, ki naj jo usposobi za vodstvo trgovin in podjetij. Ta šola nam je obljubljena in upamo, da bo že s prihodnjim šolskim letom začela delovati.

Prizadevamo si tudi dosegati jezikovno enakopravnost v javnih uradih in smo prepričani, da bomo uspeli, ker je ta pravica slovenskega ljudstva v Italiji popolnoma utemeljena. S to jezikovno enakopravnostjo bomo dosegli dvojen uspeh: priznanje veljavnosti našega jezika in zaposlitev naše mladine po končanem šolanju.

Vemo tudi, da imamo v vrstah Krščanske demokracije ljudi dobre volje, ki nam bodo pomagali. Ostanemo pa eni in drugi politično neodvisni.

Socialisti in komunisti pa naj pokažejo, kaj so vidnega dosegli za slovensko manjšino! Ko je bil minister za prosveto socialni demokrat Paolo Rossi, je pripravil osnutek zakona, s katerim bi bile naše šole priključene italijanskim kot paralele! Prva je proti temu odločno nastopila

goriška SDZ, ki je potem dosegla od ministra Medici-ja, krščanske demokrate, uzakonitev naših šol, ki so samostojne!

Samo goriška SDZ je zahtevala in vztrajala, da imamo danes pravico dajati svojim otrokom slovenska imena in pri tem rabiti slovensko abecedo. Niti pri tem nam niso pomagali kakšni socialisti!

Morebitne denarne podpore so dobra stvar. Nakazujejo pa jih tudi demokratijski predstavniki, ne samo socialistični.

Sicer pa, ali ni res, da plačujemo tudi mi Slovenci davke in da imamo že zaradi tega pravico do podpore v enaki meri kot italijanske občine, ustanove in organizacije? Davke pa smo plačevali tudi dvajset let za časa fašizma, ne da bi od tega imeli kake koristi!

Terjamo tudi zaščito na gospodarskem področju, saj govori ustava o splošni zaščiti, ne samo o jezikovni. Smo torej odločno za zaščito kmečke lastnine pred nevarnostjo razlastitve in pred nevarnostjo neupravičenega odkupa zemljišč pa krivični tržni ceni.

Zaščita jezikovne manjšine mora biti popolna, ker je sicer manjšina izpostavljena nevarnosti gospodarskega propada!

Primorski Slovenci slavimo letos štirinjstoletnico bivanja na tem ozemlju, zato kličemo vse brate in sestre k enotnemu nastopu, ki naj bo dokaz narodne pripadnosti in zavednosti.

Zato pozivamo vse Slovence in Slovenke dobre volje, naj glasujejo za listo Slovenske skupnosti z znakom lipove vejice. Le tako bomo Slovenci imeli v deželnem svetu zastopnika in tolmača svojih pravic in potreb!

VODSTVO SDZ V GORICI

VAŽNO OPOZORILO GORIŠKIM VOLIVCEM IN VOLIVKAM!

Za uspeh goriške liste je **važno**, da volivci napišejo zraven znaka, ki je lipova vejica z napisom Unione Slovena - Slovenska skupnost, tudi številko 1 in 6.

To je preferenčni glas za nosilca liste dr. Sfiligoja (številka 1) in za dr. Černica (številka 6).

VODSTVO SDZ V GORICI

Nastop otrok slovenskih šol v Gorici

gore lepo podali rajalno vajo »Kmetič...«.

Tako je prireditel prišla do svojega konca. Oder je postal skoro premajhen za skupno pesem »Preljubo veselje«, ki so jo otroci vseh naših šol gromko zapeli. Bil je to mogočen prizor, ki je v dvorani žel velik aplavz, v srcih navzočih pa razgibal najbolj nežne strune srca. Nehote je v nas vstal občutek poguma in optimizma ob pogledu na te vesele obraze in pojoča grla. Zaželeli smo si le, da bi se tem otrokom prihodnje leto pridružili še vsi tisti iz naše skupnosti, ki spadajo zaradi porekla staršev v slovenske šole, pa danes obiskujejo pouk v jeziku, ki je bil njihovim staršem v mladosti neznan in jim še danes ni lasten.

Slovinci in mirovna konferenca po drugi svetovni vojni

Prejšnji četrtek je bilo na sporedu predzadnje predavanje iz ciklusa o sodobni slovenski zgodovini, ki ga prireja SKAD v Gorici. O temi »Mirovna konferenca po drugi svetovni vojni in Slovenci« je govoril dr. Avgust Sfiligoj. V svojem predavanju je prikazal vrsto pomembnih dogodkov po koncu zadnje svetovni vojne, ko so v Parizu zmagovite sile odločale tudi o novih mejah med Italijo in Jugoslavijo. Mirovna konferenca v Parizu iz leta 1947 je med drugim sklenila odposlati v naše kraje zastopstvo zaveznikov sil, da bi na licu mesta ugotovilo stvarni položaj in narodnostne meje. Jugoslovanska diplomacija je vztrajala na pravično začrtani jezikovni meji; v začetku jo je podpirala tudi Rusija. Končno je obveljala francoska posredniška vloga. Odvetnik Sfiligoj je v tehtnih besedah prikazal takratni položaj na Primorskem in zadržanje prebivalstva do novih perspektiv. Kot znano, je večji del slovenskega ozemlja na Primorskem nato res pripadel Jugoslaviji. Drugačnja je bila zadeva s Trstom, kjer se je zaradi nasprotujočih si interesov ustanovilo Svobodno tržaško ozemlje (STO), ki pa zaradi neimenovanja guvernerja s strani Varnostnega sveta OZN nikdar ni dejansko stopilo v veljavo. Prav zaradi tega je prišlo leta 1954 do sporazuma med zavezniki ter Italijo in Jugoslavijo o dejanski razdelitvi STO-ja, četudi pravno še vedno obstaja. Predavatelj je na kratko prikazal še položaj koroških Slovencev, ki so dobili pravno zaščito leta 1955 z avstrijsko Državno pogodbo.

V svojih izvajanjih je dr. Sfiligoj še posebej orisal problem beneških Slovencev, ki še danes ne uživajo svojih naravnih pravic. Pri tem je spomnil na slovesno izjavo italijanske vlade iz leta 1945 ter na zagotovila takratnega videmskega prefekta o pravicah Slovencev v tej pokrajini.

Zanimivega predavanja se je udeležilo lepo število zlasti izobražencev in študentov. Prav je, da posebno slednji spoznajo našo najnovejšo zgodovino, saj je za bodoče izobražence nujno, da imajo jasne pojme o naši narodni preteklosti.

Spectator

LISTNICA UREDNIŠTVA

Zaradi praznika Gospodovega vnebohoda bomo prihodnje številko našega lista paginirali namesto v sredo že dan prej, tj. v torek 21. t. m. Vsi dopisi naj bodo na uredništvu našega lista tisti dan do 9. ure zjutraj. Kasneje prišle bomo objavili v naslednji številki.

odgovorno sodelovanje v občinski in pokrajinski levi sredini.

12. Naši demokratični upravitelji števerjanske občine pa so še posebej zgradili nove šolske stavbe, otvorili otroški vrtec, napeljali vodo v občino, uredili in asfaltirali ceste, in skoraj bodo napeljali tudi električno razsvetljavo. Dosegli so tudi priznanje občine za hribovito področje.

13. Uprli smo se nameravani industrializaciji velikanskega obsega sovođenjskega področja, ker bi le-ta pomenila uničenje te slovenske vasi.

14. Odkup po pravični tržni ceni (proti prisilnemu odvzemu) zemljišč, potrebnih za razne industrijske in socialne namene.

15. Dali smo pobudo za poživitev sejma sv. Andreja.

16. Izvoljeni predstavniki Slovenske liste v Sovodnjah in Doberdolu ter Slovencev v krminskem občinskem odboru se nenehno zanimajo in dajejo pobude v korist našega prebivalstva.

17. Dosegli smo občinske, pokrajinske in deželne podpore slovenskim zavodom, kulturnim ustanovam in športnim organizacijam.

18. Goriški občinski svet je letos sprejel sklep o zgraditvi naprave za uničevanje smeti, kar je SDZ predlagala že leta 1957.

poimenovanje v slovenskem jeziku;

8. za ustanovitev stolice za slovenski jezik in slovstvo na tržaški univerzi;
9. za končno odobritev zakona za kazensko preganjanje vseh, ki zasramujejo slovensko etnično skupnost;
10. za rešitev vprašanja lastninske pravice zgradb slovenskih ustanov (Alojzijevišča in Trgovskega doma), ki so bile kakor koli prisiljene odtujene za časa fašističnega režima;
11. za zaposlitev delavcev in izobražencev slovenskega jezika na ravni popolne enakopravnosti;
12. za zaščito kmečke lastnine pred nevarnostjo razlastitve;
13. za primerne podpore slovenskim dobredelnim, kulturnim in športnim ustanovam;
14. za mir in napredek v naših obmejnih krajih;
15. za mirno sožitje med narodi in za združeno Evropo.

Nekaj podobnega Katoliški dom v Gorici, kar stoji, še ni doživel. Zadnje nedeljo, 12. maja, je sprejel vase najbolj dragoceno, kar premore naša manjšina na Goriškem: naše otroke. Saj sami nismo vedeli, da jih je toliko. In če bi bili navzoči še vsi starši slovenske krvi s tistimi otroki, ki jih v svoji narodni mlačnosti pošiljajo v neslovenske šole, bi prostorna dvorana Katoliškega doma sploh težko sprejela vse udeležence. Koliko zadostje je bilo za naše očete in matere, ko so prisostvovali nastopanju svojih malčkov na odru in jih poslušali govoriti v svojem materinskem jeziku, včasih na okoren način, v zadregi in bojzani, a vedno otroško pristržno in iskreno. Treba je bilo le videti ta mladi vrvež v dvorani, to živo reko, ki se je neprestano prelivala med vrstami stolov, ta tipični otroški nemir, ki starejše bolj umiri kot pa vznemiri. Kar so naši otroci pokazali in povedali, vse je bilo podano naravno, občinstvu pa všeč zato, ker je pač prišlo iz otroških src.

Nastopili so otroci iz skoro vseh slovenskih šol na Goriškem ter dijaki enotne srednje šole v Gorici. Prireditel je počastil s svojo navzočnostjo v imenu goriškega župana občinski odbornik za mladino, šolstvo in turizem Agati; navzoči so bili tudi predstavniki šolskih oblasti, naši župani, politični in javni delavci, mnogi duhovniki in seveda starši ter vsi prijatelji naših otrok.

Prireditel je odprl učitelj M. Lojk s pozdravno besedo, učenka iz šole v ulici Croce pa je pozdravila navzoče matere z recitacijo Cankarjevega »Hrepenenja«, saj so v nedeljo, 12. maja v Italiji obhajali Materinski dan. Nato pa se je začel razvijati spored, ki je zajel kar dve uri in pol.

Otroci iz Standreža — zelo dosti jih je bilo in okusno so bili oblečeni — so navdušeno zapeli »Sonce čez hriboček gre« in »Petelinček«. Otroci 2. razreda šole v ulici Croce so prav doživeto in pristržno odigrali prizor »Rdeča kapica«, tisti iz 3. razreda pa so jim sledili s prizorom »Vesela pošta«. Otroci iz Števerjana so ljubko zarajali v prizoru »Ciciban in čebela«, aplavz pa je žela zlasti simpatična deklica kot čebela s svojimi bistrimi očmi, samozavestno izgovarjavo in pogumnim nastopom. Prizor otok iz Pevne »Aleš piše mami« je bil hvalospev požrtvovalnosti naših mater, ki ne štejejo žrtev v skrbi za svoje otroke. Prav dobro je uspel prizor »V šoli«, v katerem so otroci iz šole v ulici Randaccio zelo doživeto podali dogajanje ene šolske ure v razredu. Prvi del sporeda je zaključil pevski nastop dijakov in dijakin enotne srednje šole v Gorici. Pod vodstvom prof. Bernarda Bandelj so zapeli »Cvetke in žarki«, »Zvonikarjeva« in »Dolenjski furmani«.

Na začetku drugega dela prireditel se je najprej predstavil v okusnih modrih oblekah učenke iz šole v Dolu. Ob zvokih prijetne glasbe so zarajale na odru. Njih nastop — bilo jih je deset — je bil izredno ljubek ter je potegnil vse občinstvo za seboj. Brez dvoma je bila to najboljša, najlepše podana in najboljše naštudirana točka vsega sporeda.

Prav živahno je potekla igrlica »Prvo povabilo«, ki sta jo dve deklici iz Podgore kar z veliko dozo igralske spretnosti odigrali. Za njima so otroci iz Jazbin voščili mamiči z deklamacijo in recitacijo, otroci iz Rupé in Peči so pa s svoje strani podali dve točki: Sarafan ter Nuna in kanarček. Tudi prizor »Katica« v vlogi dveh učenk iz sovođenjske šole je močno zadovoljil, kakor tudi petje pesmi »John Brown« mešanega otroškega zbora iz iste šole. Izven programa so še otroci iz Pod-

Čemu program Narodnega sveta koroških Slovencev?

(2. nadaljevanje)

»Primorski dnevnik« z dne 23. marca je napisal v zvezi s poročilom o predavanju predsednika Zveze slovenskih organizacij dr. Francija Zwittera v Klubu slovenskih študentov na Dunaju med drugim sledeče: »Dr. Zwitter je podal najprej kratak zgodovinski oris dogodkov po 2. svetovni vojni, povedal je, da je bil mišljen Narodni svet koroških Slovencev kot druga garnitura zastopstva Slovencev pri avstrijskih krogih, kajti OF, katere smoter je bil priključitev južne Koroške k matičnemu narodu, ni odgovarjala več političnim razmeram. Sele pozneje se je Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) osamovoljil in postal druga politična organizacija koroških Slovencev.«

Vsako potvarjanje zgodovinskih dejstev stvari samo škoduje. Tako zgoraj navedene trditve. Znano je, kako je prišlo do izstopa dr. Tischlerja iz OF. Dr. Tischler pred svojo vestijo ni več mogel zagovarjati, kar se je dogajalo v vrstah OF ter kriti politike, ki je teptala demokratična in krščanska načela, širila pa v slovenskih vrstah komunizem. Leta 1949 ustanovljeni Narodni svet ni v nobeni zvezi z OF. Bil je po dr. Tischlerju in njegovih sodelavcih ustanovljen kot narodno-politična organizacija koroških Slovencev, ki naj spoji v politično voljo vse protikomunistične in krščansko usmerjene sile v narodu. Delo NSKS je imelo za podlago krščansko-demokratična načela.

Narodni svet je bil od vsega početka — od prvga dne ustanovitve naprej — neodvisen, torej samostojna politična organizacija, zato se mu »pozneje« tudi ni bilo treba »osamosvojiti« ter šele potem ostati »druga politična organizacija koroških Slovencev«. Da bi »Primorski dnevnik« ne poznal resničnih ozadij, tega nihče ne bo verjel. Cela vrsta »vestnikov« — posebno ob priliki deželnozborskih volitev — dokazuje, kakšen odnos je imela slovenska levica do dr. Tischlerja in njegove politike. Protikomunistično in katoliško usmerjeno delovanje Narodnega sveta je vsebovalo dosti programa za leta naprej. Vendar je po skoro 20-letnem obstoju te organizacije danes potrebno, da si izdela NSKS na podlagi dosedanjih idejnih izhodišč in izkušnji smernice za bodoče narodno-politično delo med koroškimi Slovenci ter Slovenci sploh. Konfrontacija s sodobnim svetom ter prilikami v današnji Jugoslaviji ter v zamejstvu to od njega zahteva.

Sodobni svet je pretežno materialistično usmerjen. Zato je v programu NSKS zavesten poudarek na elementih naše duhovnosti in kulturnosti, na vrednotah duha. Razmere v Jugoslaviji so se res bistveno spremenile. Vendar gre tudi v primeru Jugoslavije, kljub temu, da je uređila svoj odnos do Vatikana, za državo, v kateri ne razumejo pod versko svobodo, demokratičnimi prilikami, svobodnim gospodarstvom in politično svobodo isto kot na Zapadu. Ne da bi se vmešavali v notranje zadeve Jugoslavije, pa vemo iz prakse, kako vplivajo razmere v Jugoslaviji v ideološkem oziru na celotno zamejstvo. Tako je slej ko prej, kljub potrebam potrebe po dobrih odnosih koroških Slovencev z matičnim narodom, tudi za naprej spoznanje, da mora imeti vrednotenje jezika, kulture in življenja tudi krščansko podlago.

To gledanje je bilo treba vnesti v program Narodnega sveta, zavedajoč se, da je krščanstvo kot tako prineslo Slovencem velike dobrine. Vključilo jih je v družbo kulturnih evropskih narodov, njihovo duhovnost je ne glede na večnostne vrednote krščanstva obogatilo tudi v narodnem oziru. Ignoriranje ali omalovaževanje teh dejstev pri našem bodočem narodnem delu bi duhovno silo in idejno moč manjšine slabilo, kar bi imelo prej ali slej negativne posledice za celotno narodno življenje. Ob praznovanju 1200-letnice pokristjanjenja slovenskega naroda smo se koroški Slovenci tega še prav posebej zavedali. To praznovanje pomeni v naši sodobni zgodovini vogelni kamen in kačipot v bodočnost. Da se odraža ta dogodek idejno tudi v programu NSKS, dokazuje, da se zavestno priznavamo v narodnem življenju in krščanstvu kot našem idejnemu izhodišču.

Ob praznovanju 60-letnice Slovenske krščansko-socialne zveze za Koroško so bile nakazane smernice za naše nadaljnje kulturno-prosvetno delo, ki naj se manifestira v vseh oblikah sodobne kulturne zmogljivosti in dejavnosti. Novim težnjam kulturne iniciativnosti med koroškimi Slovenci skuša ustreči tudi program Narodnega sveta s posebnim poudarkom na

vsevrstnem izobraževanju, tudi umetnostnem. To področje zasluži pri vseh narodih, prav danes, ko se v svetu vrednote duha tako zanemarijajo, še posebno skrb in podpora.

V osnovku programa je rečeno: »Prvi kader za vznik mladih slovenskih koroških umetnikov vseh vrst je in mora biti slovenska gimnazija kot dosedaj najvišji slovenski koroški inštitut. Profesorji slovenske gimnazije imajo sveto dolžnost, da odkritim umetniškim talentom dajejo področje in oporo. Poleg gimnazije pa ima glede na izobraževanje slovenskega učiteljskega podobno vlogo Pedagoška akademija v Celovcu, dalje gimnazija na Plešivcu in pa tudi vzgojni slovenski zavodi. Voditelji in voditeljice naj bodo kulturno odprti in razgledani.«

In če govorimo o možnosti odkrivanja umetniških in znanstvenih talentov na domačih koroških tleh, je treba dati poseben poudarek ustvarjanja umetniškega in znanstvenega kadra v visokošolskem domu Korotan na Dunaju ter drugih izobraževalnih centrih.

Diferenciacija umetniškega in znanstvenega zanimanja in študija ter udeleževanja nas vodi k sklepu, da bomo v nekaj letih potrebovali v Celovcu Kulturni inštitut (dom) za specifičen študij, umetniške razstave in prireditve. V Kulturnem domu bo treba ustanoviti tudi študijsko knjižnico predvsem slovenskih znanstvenih in literarnih del ter umetnosti in njem, tudi slovenski etnografski muzej, slovensko umetniško galerijo in podobno.«

Program NSKS formulira načelna izhodišča za naše nadaljnje narodno delo v sklopu slovenske in avstrijske skupnosti. Takole je poudarjena naša tozadevna vloga v programu:

»Avstrija meji na dve slovanski državi in je v sedanjih politiki usmerjena v to, da tudi z drugimi slovanskimi državami razvija najboljše gospodarske in kulturne odnose. Pri tem stremljenju ji morejo mnogo koristiti prav slovenske manjšine. Njeni slovanski državljani morejo biti spričo znanja slovanskih jezikov in slovanskega sentimenta njeni najboljši posredniki.«

V MARIJNEM DOMU V ROJANU bo v nedeljo, 19. maja

PRIREDITEV OSNOVNE SOLE

s pisanim sporedom (prizori, petje, deklamacije itd.). — Začetek ob 17. uri. V ABLJENI!

Glede na vsestransko upoštevanje naših življenjskih interesov je nato ob koncu programa rečeno: »Tako bi bila dana možnost za vsestranski duhovni razvoj tudi dežele, kar bi položaj Avstrije na znotraj in njen pomen na zunaj močno dvignilo, našo državo pa uvrščalo med najbolj napredne in kulturne države sveta.«

Z željo torej, da obudi, poživi in razplamtiti življenjske ter stvariteljske sile in narodu, je bil zasnovan in koroškim Slovencev izročen v razpravljanje program Narodnega sveta. Drži pa, da je prav to razpravljanje dokazalo potrebo po upoštevanju marsikaterih tehničnih momentov pri dokončni formulaciji, kar se bo tudi zgodilo.

Dr. Valentin Inzko

IOSEFINE STEGBAUER 65
Prevedel J. P.

„Veš li število zvezdà...?“

Kornelija Frohner se je od začudenja skoro sesedla, ko je zagledala med vrati »pisateljca«, ki se ji je lepo predstavil: »Mirko Heller« in ji podal roko. Pred njo je stal mlad, vitek fant s pegastim obrazom.

»Oprostite,« je rekla, »biti mora pomota. Hotela sem govoriti s pisateljem Mirkom Hellerjem.«

Ob tej besedi se je Mirko počutil kot v devetih nebesih. Ta gospa išče pisatelja Mirka Hellerja. Pisatelj! Zdelo se mu je, da mu pod nogami raste mogočen marmornat podstavek, ki ga dviga višje, vedno višje, njega pisatelj Mirka Hellerja. Zato je, zavedajoč se svojega dostojanstva, dejal kar moč zviška: »To sem jaz!«

Kornelija Frohner je bila v zadregi: »Oprostite, mislim namreč pesnika, ki je napisal tisto zgodbo v zadnji nedeljski

S TRŽAŠKEGA

Protest zoper prisilno zasedbo slovenskih zemljišč

Svet Slovenske skupnosti je na svoji zadnji seji obravnaval med drugim tudi vprašanje prisilne zasedbe zemljišč pri Sv. Mariji Magdaleni Spodnji za pokopališčem in prisilnega izгона številnih družin, ki jim bo tržaška občina razlastila hiše. Svet odločno protestira proti napovedanim zasedbam in izgonom posebno še zaradi tega, ker je nedopustno pregnati prizadete družine, ne da bi jim prej zagotovili primerno stanovanje in pravično odškodnino. Zaradi tega zahteva svet Slovenske skupnosti, da tržaška občinska uprava preneha z razlastitvenim postopkom in da se dogovori s prizadetimi za pravično odkupno ceno, katerim naj tudi predhodno preskrbi primerno stanovanje.

Slovenska skupnost poziva Krščansko demokracijo in PSU, ki odgovarjata za občinsko upravo v Trstu, kakor tudi KPI in druge opozicijske stranke, naj se pridružijo akciji Slovenske skupnosti za preprečitev napovedanega razlaščenja in prisilnih izgonov lastnikov in njihov družin pri Sv. Mariji Magdaleni Spodnji.

Seja sveta Slovenske skupnosti

Svet Slovenske skupnosti v Trstu je na svoji seji dne 13. maja razpravljalo o volilni kampanji za parlamentarne in deželne volitve. V skladu s sklepom občnega zbora, ki je določil dr. Draga Stoka za nosilca liste Slovenske skupnosti za deželne volitve, je svet z ogromno večino sprejel resolucijo, s katero Slovenska skupnost priporoča volivcem, naj dajo preferenčni glas nosilcu liste dr. Stoki.

V zadnji številki smo poročali o komunističnih očitkih proti nabrežinskemu županu. Ti očitki se nanašajo v glavnem na gradnjo nadaljnjih 98 stanovanj za ezule v Sosljanu in na namestitev bivšega nabrežinskega odbornika Fabrisa pri konzorciju za kraški vodovod. Izvedli smo, da je svet Slovenske skupnosti razpravljalo tudi o tej zadevi in prišel do zaključka, da jo je treba obravnavati ob navzočnosti nabrežinskega župana, ki bo gotovo navedel neovrgljive dokaze o neutemeljenosti komunističnih napadov.

Korošice v Bazovici

9. maja so v naši kino dvorani nastopile gojenke gospodinjske šole iz St. Jakoba v Rožni dolini. 4. maja so zaključile šolsko leto in naslednji dan so imele ključno prireditev in razstavo. Primerno je bilo zato, da so napravile dvodnevni izlet po Goriškem in Primorskem. Prepsale so v počitniškem domu v Dragi. Izrabili smo priliko in jih povabili, da so nastopile še pri nas s sporedom, ki so ga imele doma na Koroškem.

Vaščani so v zadovoljivem številu prihitali na prireditev, da se srečajo z dragimi Korošicami, ki so Primorcem tako sorodne v trpljenju in ponižanju in jih zato vselej z velikim navdušenjem sprejememo. Dekleta so nas iznenadila s svojo lepo, čisto izgovarjavo, z ubranim in mehkim petjem koroških pesmi in narodnim rajanjem. Začutili smo se zlasti, ker so tako gotovo nastopale brez pevovodja. Mladino so navdušile z modernimi popevkami ob spremljavi kitare.

Vsa čast č. šolskim sestram in koroškim duhovnikom, ki tako lepo vzgajajo koroško mladino, katera je poroštvo za obstoj slovenstva na Koroškem.

številki: Mala umetnica na konju.«

»Ta pesnik sem jaz!«

Nak, gospa Frohner tega ni mogla razumeti. Strmelja je v fanta kot v prikazen. Ni vedela, kaj bi rekla.

Pa se je oglasil Mirko: »S čim naj vam postrežem, gospa?«

»Če ste vi res tisti... pesnik...« Mirko je dobro opazil na njenem obrazu dvom. Kar naenkrat se je zamajala njegova samozavest. Začutil je, kako nerodno se je obnašal, a si ni vedel pomagati.

»Ali ne bi sedla?« je končno prekinila Kornelija mučni molk. »Ta moja zadeva, o kateri bi se rada z vami pogovorila, bo malo dalj časa trajala. Rada bi vas namreč vprašala, kje ste črpali snov za to zgodbo, za to lepo novelo. Veste, v njej opisujete stvari, ki...« zdaj je tudi njej zmanjkalo besed. Ni vedela, kako naj pove, da se ne bi morda preveč osmešila, če za vsem tem ni drugega kot samo gol slučaj. Poleg tega pa nikakor ni mogla temu otroku, čeprav je bil že malo večji fant, razlagati svojih slutenj, svojega materinskega hrepenenja in žalosti.

Mirko se je takoj posvetilo. Velik uspeh! Uspeh njegove zgodbe, o katerem

SKAVTINJE SO PROSLAVILE 10-LETNICO

Nič kaj dobrega ni obetalo jutro pretekle nedelje. Kazalo je na dež. Polagoma pa se je zjasnilo v veliko veselje tržaških skavtinja, ki so se zbrale v rojanskem Marrijinem domu, da proslave desetletnico svojega delovanja. Sele zvečer, ko so se vsi razšli, se je ulila ploha.

Prišlo je skupaj več kot sto skavtinja in občinstvo je napolnilo vso dvorano. Prireditve se je udeležil tudi škofov vikar msgr. dr. Škerl. Tri ure je trajal program. Prizor je sledil prizoru. Vsak je predstavil nekaj novega. Gledalci so vztrajali v dvorani do zadnje točke. Skavtinja Ivanka Guštin je goste pozdravila in vsako točko posebej napovedala.

Najprej so se na odru zbrale vse skavtinja in zapele mednarodno himno skavtinja »Bodočnost nova je pred nami...«. Sledil je govor cerkvenega asistenta dr. J. Prešerna. Nato je zbor skavtinja pod vodstvom Janka Bana dovršeno zapel štiri pesmi. Potem smo videli v slikah in slišali v razlagi, kakšen je skavtski tabor, ki igra tako važno vlogo v skavtskem življenju. Vse je bilo lepo in zanimivo, le slike so bile malo pretemne. Presenetile so nas mlajše skavtinja z ritmičnimi vajami, ki jih je sestavila in naučila skavtinja Svab Ivica po melodiji »Pesmi slovesa«. Nastopile so brezhibno in so vse navdušile. Ugajala je tudi igra »Štiri žleje« v dveh dejanjih, ki so jo podale skavtinja iz Boljunca. Nekaj posebnega je bil nastop treh skavtinja »Pojoči galeb«. Ob električnih kitarah so zapele več pesmi. Nekatere so same sestavile. Zelo zanimiv je bil pregled desetih jurjevcev, ki so jih doslej tržaške skavtinja imele, v slikah, razlagi in glasbi. Po znani Gospodovi priliki o pametnih in nespametnih devicah, ki pričakujejo ženina, je pesnik Novačan sestavil pesnitev, ki so jo starejše skavtinja predstavile po režiji gospe

Bazovica

Ko bomo vzeli v roke to številko »Katoliškega glasa«, ki je dosegla številko tisoč, bo v naši vasi vsaj na zunaj zavladalo predvolilno premirje. Oddahnili se bomo. Na žalost je volilna propaganda v slovenskem in italijanskem jeziku izlila veliko gnojna na zavedne in delavne Slovence. Kaj bi rekla bazoviške žrtve, če bi slišale na naših tleh toliko klevet v škodo slovenske enotnosti? Zakaj se morajo nekateri naši ljudje znašati prav nad slovenskim napisom, lepaki? Zakaj se nihče ne dotika plakatov misinov, liberalcev? Zakaj je moral prav na naših lepkih nekdo napisati besedo »fojba?«

Ko bomo šli na voliče, bomo mnogi v Bazovici šli z mirno vestjo, da smo delali za zdinenje, pomirjenje in za zblizanje vseh dobromislečih Slovencev v vasi, in to ne toliko v besedi kolikor v dejanjih. Naj bi letošnje dvojne volitve še bolj utrdile enotnost med Slovenci!

Seja odbora Kmečke zveze

Na prvi seji po občnem zboru je izvršni odbor Kmečke zveze razpravljalo o nalogah zveze in o organizacijskih vprašanjih. Odborniki so predvsem razpravljali o škodi, ki jo povzročajo kmetom nedeljski izletniki in divjačina. O regulacijskih načrtih pa bo zveza zavzela dokončno stališče po skrbni proučitvi vseh tehničnih plati vprašanja.

Stane Oficije. Pametna dekleta pričakuje pravega ženina, nespametna pa zapelje hudič, da nasedejo njegovim vabam. Morda je to bila najlepša točka prireditve. Le vsi je najbrže niso razumeli. Zaključil je proslavo zbor skavtinja in skavtinja, ki so skupaj zapeli tri pesmi: Pesem mladine, Bodi pozdravljen in Skavtsko pesem.

Ko so ljudje odhajali iz dvorane, je bilo slišati samo hvalo in navdušenje nad lepo prireditvijo. Na dvorišču pred Marrijinim domom so se skavtinja postavile v krog. Presenetile so dve voditeljici in cerkvenega asistenta s spominskimi darovi, ki so jim jih izročile v zahvalo za desetletni trud za skavtsko organizacijo. Potem so mogočno zapele »Pesem slovesa«.

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Spored od 19. do 25. maja 1968
Nedelja: Prvi: 11.00 Sv. maša. 12.00 Sv. Pavel apostol. 21.00 Komisar Maigret. — Drugi: 21.15 Settevoci, pester spored.
Ponedeljek: Prvi: 21.00 Herkulovi podvigi, film. — Drugi 21.15 Sprint. 21.45 Serijska oddaja.
Torek: Prvi: 18.45 Verski problemi. 21.00 Hiša v redu, dvodejanka. 22.35 Normanski otoki, dokum. — Drugi: 21.15 Izgubljeni mir, dokum. 22.15 Sladkor in kanela, pestra oddaja.
Sreda: Prvi: 21.00 Sport ob sredah. — Drugi: 21.15 Tam tam Majumbe, film.
Cetrtek: Prvi: 21.00 Incident, vzgojna oddaja. 22.15 Prekupčevanje z zlatom, film. — Drugi: 21.15 Pestra oddaja. 2.30 Iz filmskega sveta.
Petek: Prvi: 21.00 TV 7. 22.00 Politična tribuna. — Drugi: 21.15 Geminus, igra.
Sobota: Prvi: 19.30 Duhovna misel za nedeljo. 21.00 Serijska oddaja. 22.15 Iz gospodarskega sveta. — Drugi: 21.00 Balet. 21.50 Pestra oddaja.

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Spored od 19. do 25. maja 1968
Nedelja: 9.30 Dobro nedeljo voščimo z ansambлом Mahkovič in Štirimi kovači. 10.45 Ringaraja: Josip Jurčič. 11.25 Film za otroke. 13.30 Odbojka Mladost : Zeleničar. 14.45 Dan mladosti na Kumrovcu - rokometni finale. 17.45 Kmečka oheet - posnetek sobotne prireditve.
Ponedeljek: 18.25 Slovenščina. 19.20 Portret dr. prof. Janeza Milčinskega. 19.40 Dokument današnjih dni: Ugrabitve na Siciliji. 20.35 Svet na zaslonu. 21.30 Benjamin Ipavec: Serenada - baletna adaptacija.
Torek: 18.00 Obrežje - oddaja za italijansko narodnostno skupino. 18.25 Film za otroke. 18.40 Naš čas - mladost.
Sreda: 20.35 (Ne)znana Talija: Slovenske vezi s hrvatskimi in srbskimi gledališči. 22.10 Belforge - serijski film.
Cetrtek: 17.10 Tiktak: Medvedov godrnjavček, II. del. 18.00 Po Sloveniji. 18.45 Po sledih napredka. 20.15 Rotterdam: Evropski nogometni finale - prenos EVR.
Petek: 17.50 Deček iz džungle - serijski film. 18.20 Mi mladi. 19.05 Dokument današnjih dni: Tabletomanija. 19.35 Homo sapiens - eksperimentalni film. 20.35 Sedmi kontinent - jugoslov. celoveč. film.
Sobota: 16.55 Finale jugoslov. rokmeta. 17.45 Popotovanje Jamesa Coocka - serijski film. 18.35 Sprehod skozi čas. 21.50 Stotnikova hči, II. del.

ne da bi povedala, čemu je pravzaprav prišla.

»Veste, mislila sem, da je ta Monika Arnsberg, ki jo opisujete, moj otrok,« je nazadnje povedala. »Jahanje, igranje na gosli, potem ime Gretka, poni Ksenija, Marijina svetinjska, Avstralijska, pesem...« Dalje ni mogla govoriti. Solze razočaranja, neizpoljenega hrepenenja so ji zadržile grlo.

Mirko se je spet znašel. Zmaga! se je veselil v srcu. Rekel pa je le čisto stvarno kot kak odrasel: »Vi ste torej imeli otroka, pri katerem se vse te stvari ujemajo. Potem je čisto mogoče, da ste res mati te deklice. Saj sem to novelo — kar ni mogel reči zgodbo, preveč vsakdanje se mu je zdelo — le zato napisal, da bi našel starše Gretice Thorn. Seveda sem to storil tudi kot pisatelj, ki mu pesniška žila narekuje, naj piše! Komaj je izrekel te zadnje besede, že je začutil, kako neumestne so, a mislil je, da to že mora povedati, če ne bi gospa morda mislila, da ni pisatelj, ampak le kak priložnostni pisun.

»Mojemu otroku vendar ni bilo ime Gretica Thorn!«

(se nadaljuje)

Goriške Novice

Goriški nadškof v Alojzijevišču

To sredo na praznik sv. Janeza de la Salle, apostola šolske mladine, je obiskal Alojzijevišče goriški nadškof msgr. Peter Cocolin. Daroval je za gojence sv. maša v slovenskem jeziku in jim pri evangeliju podal nekaj smernic za življenjsko pot. Dejal jim je, da se čuti odgovornega za njih vzgojo in duhovno rast pa tudi za zavod sam, ki vrši veliko poslanstvo s tem, da skrbi za njih kulturni napredek in jim oblikuje osebnost, da bo krščanska. Poudaril je pomen navzočnosti duhovnika v njihovi sredi, ki živi za nje, jim je vedno blizu in jim posreduje Kristusa. Gojence je pozval, naj se utrjujejo v medsebojni ljubezni po Jezusu, ki je pričujoč med njimi. Končno jim je zagotovil, da kot višji pastir njihovih duš misli tudi na to, da bi zavod, v katerem živijo, vedno bolj odgovarjal sodobnim zahtevam.

Po sv. maši so ga gojenci sprejeli v učilnici in mu izrazili veselje nad obiskom in hvaležnost za vse, kar je in bo pomagal zavodu. Potem ko se je z gojenci slikal, si je bežno ogledal zavod in se od vseh prijazno poslovil.

SKPD »MIRKO FILEJ« V GORICI vabi na

MISIJSKO PREDAVANJE S FILMOM

Ki bo na vnebohod, 23. maja ob 18. uri v Katoliškem domu v Gorici. Predaval bo misijonar g. PAVLE BERNIK SDB iz Asama v Indiji.

Pavle Bernik je že 36 let misijonar v Indiji. Sedaj je doma na dopustu in bo ob tej priložnosti obiskal tudi Gorico, da nas seznanja s svojim delom in svojimi potrebami.

Vsi prisrčno vabljeni. Vstop prost.

Pok. Marica Stibilj

Zrtev prometne nesreče je postala v Gorici Marica Stibilj. Prvega maja proti večeru je šla s kolesom na pokopališče, da nese rože na grob pok. strica Josipa Strancarja. Prav blizu pokopališča, ko je hotela zavrti s ceste proti pokopališču, jo je od zadaj podrl avto. Pri tem je tako močno udarila z glavo ob asfalt, da si je prebila lobanjo in pretresla možgane. Nezavestno so jo odpeljali v bolnišnico, kjer se pa ni več zavedla. Po enajstih dnevih je prav na svoj rojstni dan umrla. Pokopali smo jo v ponedeljek 13. maja.

Pokojna Marica je bila doma iz Ustij pri Ajdovščini, kjer se je rodila leta 1902. Starši so jo poslali študirat v Skofjo Loko k uršulinkam, kjer je diplomirala kot učiteljica ročnih del. Vendar ni šla v službo, temveč je ostala pri stricu Josipu Strancarju župniku v Rihemberku, sedaj Braniku. Tu je stricu, ki je bil že v letih, veliko pomagala v župniji, posebno pri pouku krščanskega nauka. Ko je stric stopil v pokoj, se je z njim in s teto preselila v Gorico in ostala tu do smrti. Po zadnji vojni se je zaposlila kot učiteljica ročnih del na slovenskih solah in je nekaj let učila v Gorici in tudi na Tržaškem. Pokojna Marica je bila blagega in mirnega značaja in zelo verna. Bila je članica goriške Marijine družbe in III. reda. Bog ji daj večni pokoj; njenim sorodnikom, zlasti sestri Berti pa izrekamo naše sožalje.

Zborovanje Apostolstva molitve

Kot prejšnja leta je bilo tudi letos zborovanje zveze »Apostolstva molitve« za vso deželo Furlanija-Juljska Benečija. Vršilo se je v Marijinem domu v Pordenone pod vodstvom tamkajšnjega škofa. Tudi AM slovenskega dela goriške nadškofije je poslalo svoje zastopstvo in poročalo o delovanju te svetovne zveze med Slovenci na Goriškem. Zaradi jasnega, jedrnatega in bogatega poročila so zastopniki slovenskega AM zaslužili javno pohvalo od strani škofa pred vsem zborovanjem.

Moj poletni hobby 1968

Mladinski krožek »Stella Matutina« v Gorici je objavil razpis za prvi deželni natečaj pod naslovom »Moj poletni hobby 1968«, ki je namenjen dijakom nižjih in višjih srednjih šol kakor tudi dečkom in fantom od 13. do 18. leta starosti. Namen natečaja je vzbuditi v mladini zanimanje za darove, ki jih ima v sebi, jih razviti ter tako obogatiti sebe in druge.

Natečaj ima tri sekcije:

RADIO TRST A

Sporod od 19. do 25. maja 1968

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih)

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Nedelja: 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Oddaja za najmlajše: »Ivanhoa«. Dramatiziran roman. Peti del. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 in 13.30 Glasba po željah. 14.30 Nedeljski vestnik. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.30 »Cigani«. Igra v treh dejanjih. 17.30 Prijatelj zborovskega petja. 18.00 F. J. Haydn: »L'Echo«. 19.15 Sedem dni v svetu. 20.30 Iz slovenske folklorne: Lelja Rehar: Poklici: »Perice na potoku. 21.45 Iz koncerta, ki je bil 21. maja 1967 v okviru Zagrebškega glasbenega bienniala. 22.10 Zabavna glasba.

Ponedeljek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Pomenek s poslušavkami. 13.30 Izbor motivov in melodij. 17.20 Ne vse, toda o vsem. 18.30 Iz Paganinijevega in Honeggerjevega opusa. 20.50 Dejstva in ljudje v deželi. 21.30 Cetrt ure popevk. 21.45 Slovenski solisti.

Torek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Iz slovenske folklorne: Lelja Rehar: Poklici: »Perice na potoku«. 17.20 Slovensčina za Slovence. 17.40 Radijska univerza: Piero Pieri: »Stališča italijanskih političnih strank do vstopa Italije v vojno«. 19.10 Plošče za vas, quiz oddaja. 19.40 Znanje melodije. 20.30 G. Puccini: »Tosca«, opera v treh dejanjih.

Sreda: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Brali smo za vas. 17.20 Odvetnik za vsakogar. 18.30 Ljudske pesmi: »Tuzge, muzge, vrtenice«. 19.10 Zdravniška posvetovalnica. 20.30 Simfonični koncert.

Četrtek: 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojanu. 10.00 Izbor motivov in melodij. 11.00 Iz simfoničnega koncerta Akademije za glasbo iz Ljubljane. 11.45 Zbor ljubljanskih bogoslovcev. 12.00 Tri in ena - sobotni varieté. Ponovitev. 13.30 Glasba po željah. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 17.20 Pregled zgodovine italijanskega slovstva: M. Kacin: »Vojna literatura«. 17.30 Moški zbor iz Celja. 18.30 Blaž Arnič: Pesem planin ob spremljavi orkestra Slovenske filharmonije. 19.10 Pisani balončki, radijski tehnik za najmlajše. 20.30 »Prekanec in njegov veliki dan«. Komedija v treh dejanjih. 22.00 Iz koncerta, ki je bil registriran v Veliki dvorani Nemškega kulturnega Instituta v Trstu 5. maja 1965. 22.20 Zabavna glasba.

Petek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Gospodinja nakupuje. 17.20 Ne vse, toda o vsem. 18.00 Beri, beri rožmarin zeleni, ljudski pevci in pesmi. 18.30 Iz koncerta, ki ga je priredil Sroptimist Club iz Trsta v Devinskem gradu 9. septembra 1967. 19.10 Novele 20. stoletja: B. Tecchi: »Tri jagnjeta«. 20.30 Gospodarstvo in delo. 20.45 Koncert operne glasbe. 22.00 C. Nollani: Hrvaški ljudski pesmi; Old Amerika, rapsodije na ljudske motive.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Dejstva in ljudje v deželi. 15.00 Glasbena oddaja za mladino. 16.00 Oddaja za avtomobiliste. 16.15 Pregled slovenske dramatike. 28. oddaja. Dramsko ustvarjanje zunaj Slovenije. 17.20 Cerkev v sodobnem svetu. 17.40 Otrokov pravljčni svet: »Na škukino povelje«, ruska narodna. 18.00 Moški zbor »Mirko Filej« iz Gorice. 19.10 Družinski obzornik. 20.30 Teden v Italiji. 20.45 Tri in ena - sobotni varieté. 21.20 Vabilo na ples. 22.20 Zabavna glasba.

1000

MARIJINA DRUŽBA V ULICI RISORTA, TRST ter MARIJINA DRUŽBA V GORICI sodoživljata s »Katoliškim glasom« veselje ob izidu njegove tisoče številke. To veselje je tem večje, ker so članice obeh družb ves čas list podpirale ne le z naročnino, temveč so ga tudi vneta širile med našimi rojaki. Ko želijo »Katoliškemu glasu« še dolgo dobo življenja, se obvezujejo, da bodo listu vedno rade nudile pomoč pri njegovem vzvišenem poslanstvu, ki ga vrši v korist naše slovenske zamejske družine.

ZUPNIJA BAZOVICA IN SLOMSKOV DOM kakor tudi bazoviški župnik msgr. Marijan Zivec se ob izidu tisoče številke »Katoliškega glasa« prav prisrčno zahvaljujejo za vse, kar ste objavili v korist naše skupnosti v Bazovici, iskreno čestitajo za vztrajnost v borbi za resnico in pravico in voščijo, da bi »Katoliški glas« nadaljeval z dosedanjim vmešanjem s svojim poslanstvom med našim ljudstvom.

V NEDELJO, 26. MAJA

bo praznik Matere božje, ki se časti v svetišču na VEJNI. Ta praznik se obhaja vsako leto v nedeljo po vnebohodu. Slovenci se bomo zbrali k sveti maši ob 16.30. Posebnost letošnjega praznika bo sv. maša, ki jo bo daroval za nas nadškof msgr. Santin ob priliki petdesetletnice mašniškega posvečenja. Vabimo vse naše vernike, naj se te svete maše udeležijo v lepem številu. Še posebej vabimo strežnike.

OBVESTILA

Dopolnilo k natečaju za slovensko povest Mohorjeve družbe v Gorici

Kakor je bilo že javljeno, je odbor Goriške Mohorjeve družbe razpisal natečaj za izvorno slovensko povest. Danes opozorimo na rok, ki je določen in še nekatere potankosti.

1. Udeležba. Natečaja se lahko udeležijo vsi slovenski ljudje, pa naj žive kjerkoli. Dogajanje povesti naj se po možnosti razpleta sredi primorskih Slovencev. Povest naj obsega od sto do 120 strani.

V MARIJINEM DOMU V ROJANU bo na vnebohod, 23. maja prireditelj ob sedmi obletnici Marijinega doma:

»VRNJENA«

drama v treh dejanjih
ANSAMBEL »PLEIADES«

Začetek ob 17. uri. — Vabljeni!

2. Način udeležbe. Udeleženci natečaja naj pošljejo vsaj do 31. maja 1968 natečajno delo, jasno in čitljivo natipkano, označeno z geslom ali psevdonimom na Mohorjevo pisarno (Gorica, Riva Piazzetta 18). Geslo ali psevdonim mora biti natipkan tudi na posebni kuverti, v kateri naj bo list s podatki o avtorju in njegovem bivališču. Kuverta mora biti zaprta. Če bi se kak avtor udeležil natečaja z več deli, mora biti vsako delo označeno z različnim geslom ali psevdonimom in odposlano kot samostojna pošiljka.

3. Višina nagrad. Za natečaj so določene naslednje nagrade:

50.000 lir za prvo nagrajeno delo
30.000 lir za drugo nagrajeno delo
20.000 lir za tretje nagrajeno delo.

4. Komisija natečaja. Za oceno del, ki bodo sodelovala na natečaju, je odbor Mohorjeve družbe imenoval naslednje gosposode: dr. Anton Kacin, prof. Jože Peterlin in Jože Jurak.

Vsa sporočila o natečaju bodo objavljena v tukajšnjem katoliškem tisku.

Odbor Mohorjeve družbe

Prošnje privatistov, ki želijo delati vstopne izpite ali sprejemni izpit v klasični liceji, se sprejemajo na znanstvenem liceju s slovenskim učnim jezikom v Trstu do 30. maja 1968 vklj.

DAROVI:

Za Zavod sv. Družine: družina Vetrca 5.000; N. N. 2.000 lir.

Za Alojzijevišče: D. K. 1.000; M. K. 1.000; G. A. 1.000 lir.

Za proglasitev blaženim škofa Baraga: N. N. namesto cvetja na grob svojih najmlajših 2.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Ana in Ivana Zini za obletnico smrti Amalije Banderle 10.000 lir in za novi Marijin dom v ul. Risorta 5.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, pokojnim pa daj večni pokoj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpa: trgovski L. 70, osmrtnice L. 100, večni davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

KULTURNI DOM V TRSTU

Gostovanje baleta Opere iz Reke

Alessandro Casagrande

OSTRŽKOVE FANTAZIJE

Krešimir Baranović

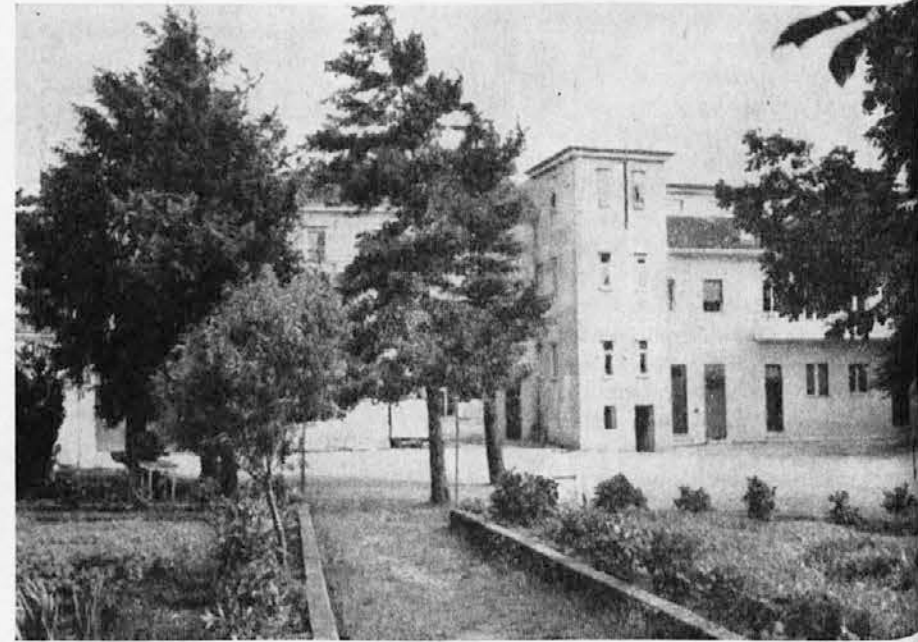
LECTOVO SRCE

V četrtek, 16. maja ob 21 uri: abonmã: premierski - red A-A1; športni red H.

V petek, 17. maja ob 21. uri: abonmã: I. ponovitev - red B; sindikalni red G.

V nedeljo, 19. maja ob 17. uri: abonmã: nedeljski pop. - red D; invalidski red C; okoliški - red E.

Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma; ob nedeljah in praznikih samo eno uro pred pričetkom predstav. Rezervacije na tel. 734265.

Marijanišče na Općinah (Trst) — vzgojni zavod za slovenske študente — nuditi višješolcem več lepih, novih, mirnih sobic s centralno kurjavo, toplo in mrzlo vodo ter vso oskrbo. — Od srede junija do oktobra sprejemamo tudi druge, ki se želijo odpočiti v prijetnem borovem parku. Zagotovite si čimprej prostor. Lahko kličete na telefon (040) 22-1113 ali pišete na naslov: ul. Nazionale 89, 34016 Villa Općina - Općine (TS).

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam ob smrti naše drage sestre in tete

MARICE STIBILJ

kakor koli stali ob strani, z nami sočustvovali in nam pomagali. Posebno se zahvaljujemo č.g. dr. Humarju, p. Fidelisu, č.g. Erzenu za pogrebne obredbe, g. Viktorju Prašniku za vsa pota po uradih, č.g. sestram Čudodelne svetinje, zdravnikom, sestram in bolničarkam v splošni bolnišnici za požrtvovalno zdravniško skrb, darovalcem cvetja, III. redu in Marijini družbi, udeležencem pogreba iz Ustij in Branika, vsem, ki so zanjo molili in jo spremljali na njeni zadnji poti.

Sestra Berta, brata Rihard in Milan z družinama

Gorica, Ustje, Ljubljana, 14. maja 1968